

V - 14949/35

(1978)

**INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W AMERYCE**

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

Wacław Jędrzejewicz, prezes

Michał Budny, dyrektor

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND

BIULETYN

ROK XXXV

MARZEC, 1978

A NON-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION
CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES

381 PARK AVENUE SOUTH, NEW YORK, N.Y. 10016

Tel. (212) 683-4342

WŁADZE INSTYTUTU

wybrane na rok 1978 na Dorocznym Zebraniu Rady

17 marca 1978 r.

RADA INSTYTUTU

Michał Budny
Lucjan Dobroszycki
Wiesław Domaniewski
Halina Janiszewska
Wacław Jędrzejewicz
Stanisław Jordanowski
Edward Kleszczyński
Janusz Krzyżanowski
Anna M. Mars
Tadeusz A. Pawłowicz

Oskar Schenker
Tadeusz Siuta
Tadeusz Świętochowski
Ludwik Teclaff
Piotr Wandycz
Władysław Wantuła
Jan Weiss
Józef Wieczerzak
Andrzej Zaremba

ZARZĄD

Prezes	— Tadeusz A. Pawłowicz
Wiceprezesa	— Michał Budny
	— Anna M. Mars
Sekretarz	— Tadeusz Świętochowski
Skarbnik	— Wiesław Domaniewski
Dyrektor	— Michał Budny

W historii Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce ubiegły rok 1977 zapisze się jako wyjątkowo pomyślny w zakresie rozwoju działalności naukowej i podstaw materialnych. Po 34-ech latach nieprzerwanej pracy, polegającej na gromadzeniu dokumentów i książek, wydawaniu dzieł historycznych i dopomaganiu naukowcom z Ameryki i Europy w poszukiwaniu potrzebnych im materiałów, Instytut nasz zdobył uznanie wielkiej federalnej instytucji NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES w Waszyngtonie. Bezstronny amerykański ekspert w imieniu tej Instytucji stwierdził, że nasza placówka naukowa pod względem wagi i znaczenia polskich zbiorów historycznych, stoi na drugim miejscu w Ameryce, po niezwykle bogatym HOOVER INSTITUTION w Kalifornii, a na 6-ym miejscu na świecie, wliczając w tym i Polskę.

Doceniając naszą pracę i pomoc udzielaną Instytutowi przez ofiarną społeczność polsko-amerykańską, ta instytucja federalna przyznała nam subsydium w wysokości około 39,000 dolarów na okres trzyletni.

Instytut Piłsudskiego w Nowym Jorku jest pierwszą polską placówką naukowo-badawczą w Ameryce, która uzyskała materialną pomoc rządu federalnego. Pozwoli ona na trwałe zabezpieczenie naszych bogatych zbiorów dla następnych pokoleń historyków.

Również w 1977 roku Instytut nasz otrzymał hojny zapis testamentowy po przedwcześnie zmarłym Wiceprezesie Instytutu, Dr. Aleksandrze Korczyńskim w postaci wspaniałej kolekcji polskich obrazów o wielkiej wartości oraz gotówkową sumę ponad 20,000 dolarów.

Fakty te napawają nas ufnością, że przy dalszej ofiarnej pomocy naszych członków i sympatyków możemy śmiało liczyć na pomyślny rozwój Instytutu w najbliższej przyszłości.

* * *

The year 1977 has been exceptionally successful in the history of the Jozef Pilsudski Institute of America for the further expansion of its activities and for the consolidation of its financial resources. After 34 years of uninterrupted labors, including accumulution of books and documents, publication of historical works and assissance to American and European scholars in their research, our Institute won the recognition of the NATIONAL ENDOWMENT FOR THE HUMANITIES, a federal government agency in Washington. According to their impartial expert, the size, the value and the importance of our Polish historical documentary collections, place our Institute as second in America, after the great HOOVER INSTITUTION in California, and as sixth in the world, including Poland.

In appreciation of our work and of the generous assistance which we receive from the Polish-American community, this government agency granted to our Institute a subsidy for a three-year period, in the amount of about 39,000 dollars.

We are proud that our Institute is the first Polish research-educational outpost in America to receive financial assistance from the federal government for the conservation of our large historical archives, which enables us to preserve them for the future generations of historians.

During 1977 we also received a very substantial bequest from the estate of our Vice-president, the late Dr. Alexander Korczynski, consisting of the exceptionally beautiful and very valuable collection of Polish paintings and cash in excess of 20,000 dollars.

These facts enable us to feel that, with the continuous generosity of our members and friends, we can look forward with confidence to the further successful progres and development of our Institute in the future.

* * *

PRACE NAUKOWE

W miarę rozwoju i rozrostu Instytutu wzrasta i jego znaczenie w kołach naukowych polskich, amerykańskich i europejskich. Naukowcy nie ograniczają się już do krótkich wizyt, ale wielu pracuje czas dłuższy nad archiwami Instytutu znajdując tam ważne i cenne materiały do swoich prac. Również biblioteka w swoim wyspecjalizowanym charakterze jest często źródłem informacji i posiada książki i pisma trudne do znalezienia w innych bibliotekach naukowych.

W roku 1977 dr. Mary Klachko, związana z departamentem badawczym Amerykańskiej Marynarki Wojennej, pracowała przez parę miesięcy nad archiwami Instytutu. Badała materiały związane ze stosunkami polsko-amerykańskimi w okresie I Wojny Światowej i Traktatem Wersalskim. Prof. M. Zgórnjak z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie pracował przez kilka tygodni nad materiałami wojskowo-politycznymi sprzed wybuchu II Wojny Światowej. Red. J. Białasiewicz z Chicago pracował przez szereg dni nad dokumentami dotyczącymi uchodźców polskich w Niemczech i aktami H. Kałusowskiego i J. Tyssowskiego. Prof. B. Grzeloński ze Szkoły Głównej Planowania i Statystyki w Warszawie, zainteresowany zagadnieniami stosunku Stanów Zjednoczonych do Europy Środkowo-Wschodniej spędził parę tygodni na pracy w Instytucie. Również znaleźli interesujące ich materiały, nad którymi pracowali w czasie paru tygodni: dr. Z. Mazur z Instytutu Zachodniego w Poznaniu, zainteresowany zagadnieniami polityki międzynarodowej między wojnami i dr. J. Kozłowski z Zakładu Badań nad "Polonią" w Poznaniu, który zbierał materiały do zagadnień polonijnych przed I Wojną Światową. Szukał materiałów i pracował w Instytucie prof. P. Wandycz (Yale University) nad materiałami z Archiwum Weinsteina, prof. J. Gross (Yale University) poszukiwał materiałów do obecnej sytuacji w Polsce i nad dokumentami związanymi z Polakami w Rosji Sowieckiej w czasie II Wojny Światowej. Prof. Jorg K. Hoensch (Saarbrücken, Niemcy Zach.) zapoznawał się z Archiwami Instytutu. Prof. A. Parry (Colgate University) przeglądał materiały fotograficzne do II Wojny Światowej. Prof. G. Rhode (Moguncja, Niemcy Zach.) pracował nad dokumentami związanymi z Litwą Środkową. Prof. J. Wierczak pracował nad materiałami H. Kałusowskiego w Archiwum Orłowskiego. H. Lippman z Columbia University w Nowym Jorku szukał materiałów do stosunków polsko-rosyjskich od wybuchu rewolucji bolszewickiej. W. Bączkowski z Waszyngtonu pracował nad materiałami promejskimi. Prof. W. Trzeciakowski z Uniwersytetu w Gdańsku poszukiwał materiałów do emigracji popowstaniowych, prof. L. Gerson z Nassau College poszukiwał materiałów związanych z Dzierżyńskim. K. Piekarski, historyk z Warszawy przeglądał literaturę dotyczącą II Wojny Światowej. L. J. Orzell, doktorant (Pennsylvania State University) pracował nad materiałami związanymi z polityką U.S.A. i Wielkiej Brytanii w stosunku do Polski w okresie II Wojny Światowej. V. Sokov (East European Study Center, Columbia University) szukał materiałów do stosunków polsko-rumuńskich w latach 1939/1940. J. Bukowczyk, doktorant (Harvard University) szukał materiałów do zagadnień związanych z Polonią Amerykańską - pracował nad mikrofilmami "Nowego Świata". N. Pease (Yale University),

szukał materiałów do stosunków polsko-amerykańskich w okresie międzywojennym, L. Musgrove (N.Y.) szukała materiałów i fotografii dzieci polskich wywiezionych do Rosji, do pracy na temat "Genocide". P. Witkowski (N.Y.) przeglądał materiały dotyczące się Romana Dmowskiego. S. Friedman (N.Y.) szukał materiałów o Żydach na Litwie. Red. Z. Bau interesował się materiałami dotyczącymi akcji 2-go Korpusu we Włoszech. A. Zaleski szukał informacji związanych z wojną polsko-bolszewicką w 1920r. J. Kucharzski pracował nad sprawami białoruskimi w 1919r. i nad problemem żołnierzy Żydów w Armii Polskiej na Bliskim Wschodzie w 1943r. J. Brodowski (Brooklyn) szukał informacji o filatelistyce polskiej. Ł. Świątkowska, doktorantka (Columbia University) pracowała nad materiałami dotyczącymi Polski Ludowej 1944-50. Doc.dr. R. Buchała z Ośrodka Dokumentacji i Studiów Społecznych w Warszawie interesował się sprawami Górnego Śląska, stosunkami z Watykanem. Prof. A.G. Duker (Brooklyn College) interesował się materiałami związanymi z zagadnieniem żydowskim. Jadwiga Chruściel szukała literatury do swojej magisterskiej pracy w Polskim Uniwersytecie na Obczyźnie i miała szereg konferencji z prof. W. Jędrzejewiczem. T. Rachwał z "Multicultural Society" z Ontario (Kanada) interesował się materiałami polskimi związanymi z Kanadą. J. Erdman (N.Y.) sprawdzał w bibliotece literaturę pomocniczą z okresu okupacji niemieckiej II Wojny Światowej dla swojej książki, podobnie A. Poleski szukał odpowiednich tematów do planowanej książki historycznej. A. Ogórski i A. Wroński, historycy z Polski przeglądali zasoby biblioteczne Instytutu. St. Piaskowski (N.Y.) zainteresowany historią polskiej Marynarki poszukiwał map Polesia. Richard Watt odbywał wielokrotnie parogodzinne konferencje z prof. W. Jędrzejewiczem, wykańczając swoją książkę o "Dwudziestoleciu Polski". R. Woytak uzyskał stopień doktorski za pracę opartą w znacznej mierze na materiałach nad którymi pracował w Instytucie. Dr. A. Iwańska omawiała z prof. W. Jędrzejewiczem sprawę swego artykułu o rządach emigracyjnych Polski i Hiszpanii. Dr. J. Wołosz z Biblioteki Narodowej w Warszawie interesował się polską prasą emigracyjną i dyskutował sprawę wymiany periodyków, Henry S. Wiencek z "Time & Life Books" znalazł materiały i fotografie dotyczące walk w Polsce we wrześniu 1939 r. Książka tego wydawnictwa opracowana przez Roberta Wernicka p.t. "Blitzkrieg" wyszła w druku i pomoc Instytutu dla tej publikacji została w niej zaznaczona. Prof. R.C. Lukas w pracy "The Strange Allies, the USA & Poland 1941-45" korzystał z pomocy Instytutu. Wśród innych wydawnictw ukazała się książka "East Central and South East Europe. A Handbook of Library and Archival Resources in North America" z dużą częścią poświęconą Instytutowi i przez nas opracowana.

Instytut odwiedziło szereg osób tudzież udzielono odpowiedzi i informacji na różne zapytania i kwerendy. Wśród osób które odwiedziły Instytut byli m.innymi: p. Więckowska (dawniej z Bibl. Narodowej w Warszawie), Jerzy Łabęcki (z Warszawy, matka z domu Piłsudska), interesował się pochodzeniem swej rodziny, prof. F. Mocha (Chicago) w sprawie artykułu o Instytucie, opracowanym przez dyr. M. Budnego, Ks. dr. Musialik, dr. Machniewicz, socjolog z Argentyny, pracująca w "OTIMUM BOOKS", J. Żebrowski, karykaturzysta z Polski (portretował prof. W. Jędrzejewicza), T. Filipowicz z Londynu, J. Lasocki z Waszyngtonu, T. Sulimirski (z Londynu, Rektor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie), R. Łepkowski z Wa-

szynghonu, Premier K. Sabbat z Londynu wraz z Małżonką, gen. Antoni Grudziński z Londynu, p. Waletzky z YIVO University w N.Y. wypożyzył 6 filmów, pp. Wiesław i Krystyna Ochman z Metropolitan Opera zwiedzali Instytut i Galerię Obrazów, dr. I. Świątkowska z Akademii Medycznej w Warszawie, T. Zawisłak z "Pro Libertate Society for the Freedom of the Nation under Communism". Mrs. T. Rannit, kustosz Archiwum z Yale University, prof. C. Bloch z Katol.Uniw. w Lublinie i Siostra Zakonna, filozofka, Z. Zdybiecka, przeglądali katalogi pod kątem widzenia przyszłej pracy w Instytucie, A. Dudziński, grafik z Warszawy zwiedzał galerię obrazów, prof. Z. Lachert z SGGW w Warszawie, prof. A. Klafkowski z Uniwersytetu Poznańskiego w delegacji do ONZ, prof. A. Ehrenkreutz z Ann Arbor, Mich., W.T. Mars, H. Wojcicka z Bostonu, prof. W. Bartoszewski z Warszawy. Mr. Powers, historyk amerykański, prof. dr. J. Zwisłocki z Uniwersytetu w Syracuse, W. Janta, prof. J. Najder z Warszawy, J. Łobodowski z Madrytu, Krystyna Weinstein z Londynu, E. Czajkowska i Walter Kuskowski, nauczyciel języka polskiego z Brooklynu, M. Berzowska z Polski, malarka, prof. dr. H. Lerska (Georgia State University), J. Bieniowski (pięknie oprawił książki), Krystyna Wodzowa z "Cepelii", prof. A. Gieysztor z Warszawy, Janusz Kucharski, M. Sierpiński.

Instytut odpowiadał na telefoniczne i pisemne pytania: sprawy wypożyczenia filmów, informacje na tematy polskie i książkowe.

Poszukujący materiałów i informacji uzyskiwali je w Instytucie od prof. W. Jędrzejewicza, dr. T. Siuty i dr. Anny Mars.

ARCHIWUM

Archiwum Instytutu Piłsudskiego składa się z trzech członów: Archiwum Ogólne, Archiwum Rzeczowe i Archiwum Osobowe.

Na końcu roku 1977 zostało skatalogowane opisowo Archiwum Ogólne, zawierające 52 zespoły i mieszczące się w pięciu dużych szafach i 23 szafkach. Archiwum Rzeczowe, skatalogowane tylko tytułami, zawiera około 250 pozycji i zajmuje 2 szafki. Archiwum Osobowe, mieszczące się w 3 szafkach, jest w trakcie katalogowania; zawiera również paręset pozycji.

Zespoły w Archiwum Ogólnym mają różne rozmiary i różną wartość historyczną, od Archiwum Powstań Śląskich, zajmującego 2 duże szafy, do papierów indywidualnych działaczy politycznych, zajmujących 1 szufladę. Od Archiwum Belwederskiego wywiezionego z Polski, do papierów M. Tarnowskiego, typowego emigranta powojennego.

Rok 1977 był poświęcony ukończeniu katalogu Archiwum Ogólnego. Włączone zostały do katalogu zespoły skatalogowane w przeszłości i przepracowane zostały zespoły, które wymagały uporządkowania, jak Archiwum Komitetu Obrony Narodowej K.O.N., zajmując 1 szafkę i Archiwum Konsulatu Generalnego R.P. w Nowym Jorku, mieszczące się w jednej dużej szafie, oraz inne mniejsze zespoły. Włączono również do katalogu szereg zespołów uprzednio przepracowanych i częściowo uporządkowanych. Do skatalogowanych zespołów zostały włączone dodatkowe materiały otrzymane w 1977r., jak np. uzupełniające papiery do Archiwum

Leona Orłowskiego i inne. Na kartkach katalogowych podane jest miejsce umieszczenia zespołu oraz ilość i zawartość poszczególnych tek. Ponadto kartki tematowe w katalogu wskazują, w którym zespole należy szukać materiałów do specjalnych zagadnień.

Archiwum Rzeczowe, składające się z małych zespołów lub zespołów uzupełnianych aktualnymi materiałami, jak np. Rząd Polski w Londynie, powiększało się stale w 1977r. o materiały bieżące.

Archiwum Osobowe, zawierające teczki personalne, wzrasta systematycznie i prace nad jego skatalogowaniem przez dr. Walentynę Rudzką są poważnie zaawansowane.

We wrześniu 1977r. przyznane zostały przez "The National Endowment for the Humanities" fundusze na zmikrofilmowanie archiwum. Kierownictwo tego projektu leży w rękach prof. T. Świętochowskiego, przy technicznej pomocy J. Machnicy. Od początku października 1977 r. rozpoczęły się prace przygotowawcze i kilka najważniejszych zespołów, jak np. Archiwum Weinsteina (93 teczki) i Archiwum Wypadków Majowych Komisji Gen. L. Żeligowskiego (25 tek), zostało już zmikrofilmowane i zabezpieczone w odpowiednich, chroniących papier od rozkładu teczkach i pudłach. Również zmikrofilmowane zostały cenne roczniki z początku tego stulecia.

Dr. Anna Mars, mająca pod swą opieką Archiwum Instytutu, opublikowała w THE POLISH REVIEW, Vol.XII, 1977 No.4, artykuł p.t. "Americana in the Archives of the Józef Piłsudski Institute of America". W artykule tym opisane są zespoły dokumentów związane z Polonią Amerykańską i stosunkami polsko-amerykańskimi w dziedzinie kulturalnej, politycznej i dyplomatycznej, zarówno jak i rola "nowej" Polonii w czasie wojny i w okresie powojennym.

Archiwa Instytutu zostały również opisane w obszernym artykule Michała Budnego, podającym zarys historyczny rozwoju Instytutu w ciągu 34 lat istnienia. Artykuł ten jest przeznaczony do zbiorowego wydawnictwa pamiątkowego p.t. "The Poles in America" pod redakcją dr. Franka Mochy z Chicago, które miało się ukazać w ciągu 1977 roku. Ma się ukazać w roku 1978.

ARCHIWUM MAP

Zbiór map Instytutu (przeszło 700), powiększył się w ciągu roku 1977 o 30 sztuk. Większość tych nowych nabytków pochodzi z biblioteki ś.p. Jana Frylinga (mapy ogólne oraz szczegółowe, przeważnie Indii i Dalekiego Wschodu), oraz ze zbioru ś.p. Stanisława Gierata (trzy mapy szczegółowe w podziałce 1:100,000, jakich brak było w archiwum Instytutu). Poza tym p. H. Abłamowicz (z Los Angeles) ofiarowała cenną mapę historyczną Polski, a ks. W. Sójka (z Erie, Pa.) szczegółową mapę Galicji w podziałce 1:600,000. Z duplikatów znajdujących się w posiadaniu Instytutu sprzedano około 20 sztuk, przy czym największym powodzeniem cieszyły się mapy Polski w podziałce 1:300,000. Archiwum map pozostawało pod opieką dr. Tadeusza Siuty.

ZBIORY FILATELISTYCZNE

Zbiory filatelistyczne w roku sprawozdawczym 1977 powiększyły się o kolekcję 784 cennych pocztówek rosyjskich, często o tematyce polskiej, wydanych z początkiem i w ciągu I Wojny Światowej, jako propaganda antyniemiecka i antyaustriacka. Zbiór ofiarowany został przez p. Sergiusza Woyciechowskiego.

W dalszym ciągu trwa praca nad uzupełnieniem ewidencji i nowego katalogu pocztówek o tematyce legionowej.

Zbiory filatelistyczne obejmują:

- 1) Zbiór znaczków pocztowych, przedstawiających Marszałka Piłsudskiego oraz pocztówki wydane w 1938 roku z okazji 25-lecia wymarszu Kadrówki (prawie komplet),
- 2) Zbiór ponad 300 pieczętek legionowych, wyciętych z korespondencji lub dokumentów,
- 3) Zbiór ilustrowanych kartek legionowych, wydanych przez N.K.N. i oddziały miejscowe lub poszczególne pułki. Zbiór obejmuje ponad 300 kartek skatalogowanych z opisem, w trzech dużych albumach.

Opiekę nad zbiorami sprawował Jerzy Kucharski.

ZBIORY FOTOGRAFICZNE

W ciągu roku sprawozdawczego 1977 zbiory fotograficzne Instytutu uległy dalszemu powiększeniu, głównie dzięki napływowi wielu prywatnych kolekcji pamiątkowych fotografii o znaczeniu historycznym. Wymienić tu należy bardzo bogaty zbiór po ś.p. Leonie Orłowskim, Pośle R.P. w Budapeszcie. Poza tym otrzymano fotografie od J. Gozdawy-Gołębiowskiego, od córki gen. J. Kruszeńskiego (zdjęcie J. Piłsudskiego z jego dedykacją), od E. Skowronkowej (N.Y.) i W. Styki (N.Y.).

Archiwum fotograficzne Instytutu składa się z następujących działów:

1. Miejscowości (Kraje i miasta);
2. Osobowe (według nazwisk);
3. Rzeczowe (sztuka, szkolnictwo, sport, kolejnictwo, zabytki, itp., oraz wojsko polskie 1918 - 1939 i 1939 - 1945, Armia Krajowa, Powstanie Warszawskie 1944, okupacja niemiecka w Polsce, dzieci polskie w czasie wojny w różnych krajach, itp.);
4. Archiwum Fotograficzne J. Piłsudskiego; Albumy Zbiorowe.

Prace konserwatorskie zbiorów fotograficznych przewidziane są na rok 1978 i na dalsze lata w oparciu o zasiłek National Endowment for the Humanities. Zbiorami fotografii opiekował się w dalszym ciągu Edward Kleszczyński.

ZBIORY FILMOWE

Jak już wspomniano w poprzednim Biuletynie z marca 1977 roku, starania o zabezpieczenie bezcennego i zapewne jedyne egzemplarza historycznego filmu na temat życia i dzieła Józefa Piłsudskiego w okresie lat 1905 - 1935, zostały uwieńczone powodzeniem. Dzięki bezpośredniemu

kontaktowi z działem filmowym Museum of Modern Art w Nowym Jorku, Instytut otrzymał dodatkową ulepszoną kopię tego filmu, składającego się z dwóch części, przy czym koszta związane z uzyskaniem tej kopii, wyniosły zaledwie nieco ponad sto dolarów. Przed kilku laty miarodajne źródła oceniały, że koszta te wyniosłyby parę tysięcy dolarów.

W ciągu roku 1977 do Instytutu zgłosiło się szereg organizacji polonijnych oraz parę osób prywatnych w sprawie wypożyczenia niektórych filmów Instytutu, m.in. filmu o Katyniu i filmu z uroczystości pogrzebowych Piłsudskiego, celem ich wyświetlenia z okazji lokalnych uroczystości. Ponadto przedstawiciel Instytutu YIVO w Nowym Jorku prosił o pożyczanie sześciu filmów celem dokonania kopii tematów dotyczących spraw żydowskich w Polsce. Wszystkie te zgłoszenia zostały załatwione pozytywnie. Pieczę nad działem filmów sprawował dyrektor Michał Budny.

BIBLIOTEKA

Stan Biblioteki Instytutu wynosił na 1 stycznia 1978r. - 8,259 skatalogowanych książek, wzrost w ciągu ostatniego roku o 462 pozycje i około 100 książek, przygotowanych do skatalogowania, ale jeszcze nie włączonych. Osobny dział Biblioteki stanowią broszury i ulotki - ponad 3000 - ułożone rzeczowo, jeszcze nie skatalogowane, ale dostępne dla badań naukowych. Stan skatalogowanych czasopism wynosił 1578 tytułów. W ciągu roku 1977 przybyło 9 nowych pozycji. Osobną grupę stanowią pisma niecenzurowane wychodzące w Polsce w 1977r., których poszczególne numery znajdują się w Archiwum Instytutu.

Nowe pozycje biblioteczne reprezentują książki zakupione lub ofiarowane Instytutowi, związane ściśle z jego specjalnością naukową. Poważną ilość książek ofiarowanych Instytutowi reprezentują bądź dublety, bądź książki nie podpadające pod jego charakter naukowy. Są one tym niemniej bardzo cenną wartością, gdyż służą do wymiany z innymi bibliotekami i stanowią podstawę do katalogu "książek na sprzedaż", który stanowi poważną pozycję w dochodach Instytutu.

Rok 1977 przyniósł Instytutowi ciężkie straty personalne przy jednoczesnym poważnym wzbogaceniu zbiorów Instytutu w różnych dziedzinach. W spadku po ś.p. Alexandre Meleń-Korczyńskim, Wiceprezesie Instytutu, biblioteka otrzymała 415 książek, 38 Zeszytów Historycznych i pisma, galerię 45 obrazów najznakomitszych malarzy polskich, 32 obrazy mniej znanych artystów do sprzedaży na dochód Instytutu, antyczne meble i dywany. W spadku po Prezesie Instytutu, ś.p. Janie Frylingu, Instytut otrzymał 120 książek i broszur oraz użytkowe biurko i półki. Wśród pozostałych spadków wymienić należy wartościowe dary po ś.p. Stanisławie Gieracie - 130 książek i periodyków, po ś.p. Józefie Gidyńskim - 102 cenne książki, po ś.p. Leonie Orłowskim - 10 starych książek i 38 broszur z lat 1830 i później, fotografie, pamiątki, papiery rodzinne i inne. Po ś.p. Andrzeju Namitkiewiczu otrzymał Instytut cenny modlitewnik Królowej Marii Leszczyńskiej z 1765r. Poza tym dwu członków Instytutu przekazało poważne i cenne zbiory do biblioteki Instytutu, Wacław H. Iwanowski (Mass.) ofiarował 250 książek i około 100 broszur i Roman

Dębicki (Florida) - 178 książek, broszur, papiery i dokumenty o znaczeniu historycznym oraz wycinki prasowe. Fundacja Kościuszkowska (N.Y.) przekazała jako depozyt 248 rolek mikrofilmów "NOWEGO ŚWIATA" za jego 50 lat istnienia, od roku 1920 do 1970, tudzież 63 książki i 2 albumy cennych wycinków prasowych. Instytut Naukowy (N.Y.) ofiarował 133 broszury i wiele fotografii.

Lista pozostałych donatorów Instytutu przedstawia się pokaźnie i dary wynosiły często poważne zespoły parudziesięciu książek, pism, dokumentów i fotografii. Należy wymienić następujące osoby i instytucje:

H. Archacki (NY - 22 książki), J. Białasiewicz (Chicago - 45 książek i broszur). Biblioteka Kórnicka (Polska), Biblioteka Uniwersytetu Wrocławskiego (Polska), J. Bieniowski (N.Y. - 1 książka oraz ofiarna oprawa wielu cennych a zniszczonych książek Instytutu), T. Boros (Portland, Ore. - 15 książek), L. Borska (N.J. - 42 książki i 63 broszury), M. Budny (NY - 14 książek i 5 teczek materiałów politycznych), K. Buterlewicz (NY), L. Bychowski (Denver, Colo.), Centralna Biblioteka Wojskowa (Warszawa), K. Dietrich (New Hampshire), Dr. L. Dobroszycki (NY), Prof. M.K. Dziewanowski (Boston), Prof. W.M. Drzewieniecki (Buffalo), W. Flisiński (N.Y.), Dr. J. Gołos (N.Y.), P. Harcaj (Ill. - 11 książek i broszur, 55 egz. pism). M. Hłasko (Paryż), Instytut Historii PAN (Polska), Instytut J. Piłsudskiego (Londyn), Instytut Zachodni (Poznań), K. Jakubowicz (Mass. - 10 zeszytów rękopiśmiennych gen. M. Dąbkowskiego), Z. Jordanowska (N.Y. - 35 książek), Prof. W. Jędrzejewicz (N.Y.), L. Jurewicz (N.Y.), T. Katelbach (N.Y.), B. Kawecki (N.Y.), Prof. S. Kieniewicz (Warszawa), J. Kowalski (N.Y. - 10 książek, pisma, prasa, fotografie oraz pisma i prasa z Polski), S.A. Kozłowski (Ohio), E. Kleszczyński (N.Y.), Katolicki Uniwersytet Lubelski (Polska), K. Kwiatkowski (Mass. - 10 książek), Z. Landau (Polska - 14 książek i 2 pisma), dr. J. Majchrowski (Polska), J. Marciniak (Chicago - 28 książek i broszur). W.T. Mars (N.Y.), W.T. Marth (N.Y. - 1 książka i odręczne listy K. Wierzyńskiego i K. Makuszyńskiego), R. Mizgalski (N.Y.), Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych (Warszawa - 10 książek), T. Obal (N.J.), Oficyna Poetów (Londyn), prof. H. Paszkiewicz (Londyn), T. Pawłowicz (N.Y.), K. Petrejko (N.Y.), Redakcja Kwartalnika "ANEX" (Szwecja), A. Rudzki (N.Y. - 8 książek i 3 stare sztychy), S.P.K. Pl.19 (Boston - 25 książek), T. Słoński (Kansas - 10 książek), B. Stachiewicz (Cal. - 34 książki i dokumenty dotyczące się Marsz. Rydza-Śmigłego, po gen. J. Jakliczu), T. Świętochowski (N.Y.), prof. W. Trembicki (N.Y.), Towarzystwo Polonia (Warszawa), Tygodnik Powszechny (Kraków), Uniwersytet Poznański (Polska), W. Wachowiak (Sao Paulo, Brazylia), I. Wandyczowa (N.Y. - 5 tek materiałów po ś.p. D. Wandyczu i 50 książek i broszur), B. Wanke (Anglia), W. Wantuła (N.Y. - 25 książek), R. Watt (N.J. - 30 książek i broszur), S. Woyciechowski (N.Y.), R. Woytak (Cal.), A. Zaremka (N.Y.), Prof. M. Zgórniak (Kraków).

Wszystkim ofiarodawcom wymienionym powyżej i wszystkim innym, którzy przyczynili się do wzbogacenia zbiorów Instytutu, składamy bardzo serdeczne podziękowania. Dzięki nim możliwe jest udostępnienie pracownikom naukowym publikacji często nieużytecznych w prywatnym przechowaniu.

Katalogowaniem książek dla Biblioteki zajmowała się Irena Wandycz. Prasą opiekuje się Edward Kleszczyński.

SUBWENCJE

W wyniku dłuższych starań Instytut otrzymał w dniu 1 października 1977 roku subsydlum od amerykańskiej instytucji federalnej, "the National Endowment for the Humanities" w Waszyngtonie, na cel zabezpieczenia i mikrofilmowania zbiorów archiwalnych Instytutu. Wysokość subsydlum wynosi 39,124.00 dolary. Suma ta pokrywa 60% planowanych wydatków, natomiast Instytut jest obowiązany do wyłożenia pozostałych 40% kosztów całego projektu, głównie w formie dobrowolnej pracy personelu. Obecnie prowadzone są dalsze pertraktacje z "National Endowment for the Humanities", celem uzyskania z tego źródła dodatkowych funduszy na t.zw. "wydatki pośrednie". Instytut miałby otrzymać zwrot części wydatków na lokal, elektryczność, telefon itp. Okres trwania tego subsydlum został ustalony na 33 miesiące. Kierownikiem wykonawczym całokształtu tego programu ze strony naszego Instytutu jest prof. Tadeusz Świętochowski, sekretarz Instytutu, którego główną zasługą jest uzyskanie tej poważnej subwencji.

W późniejszym okresie roku 1977 Instytut poczynił starania celem uzyskania od "National Endowment for the Humanities" dalszej subwencji, składając odpowiednie podanie w wyznaczonym terminie. Subwencja ta jest uzależniona od wypełnienia przez nasz Instytut zasadniczego warunku, mianowicie aby ubiegająca się o nią instytucja zebrała we własnym zakresie fundusze trzykrotnie wyższe niż wynosi udzielona przez władze federalne pomoc - a więc Instytut musi zebrać trzy dolary na każdego dolara "rządowego". Przy tym wszyscy dobrowolni ofiarodawcy muszą pisemnie stwierdzić, że wpłacane przez nich sumy przeznaczone są specyficznie na ten cel subwencji, czyli na "grant NEH". Kierownikiem tego dodatkowego programu ze strony Instytutu jest dr. Tadeusz Siuta.

Rezultatem starań Zarządu było przyznanie Instytutowi w ciągu roku 1977 przez Fundację Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku, ponownej subwencji w wysokości \$4,000.00 na ogólne cele działalności Instytutu.

WYDAWNICTWA

Staraniem Instytutu i przy poważnym jego wkładzie finansowym ukazał się w 1977 roku pierwszy tom dzieła profesora W. Jędrzejewicza "KRONIKA ŻYCIA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO", nakładem londyńskiej Polskiej Fundacji Kulturalnej. Tom liczący 544 strony druku, 19 fotografii, dwie tablice genealogiczne i mapę Polski, obejmuje okres od 1867 r. do końca 1920 r. Cena jego wynosi \$15. Tom drugi ukaże się w ciągu roku bieżącego w podobnej objętości.

Druk XI tomu "NIEPODLEGŁOŚCI", oficjalnego organu obu Instytutów, w Londynie i Nowym Jorku, uległ pewnemu opóźnieniu ze względów natury technicznej. Tom ten - pierwszy przygotowany przez Instytut J. Piłsudskiego w Nowym Jorku - zawiera m.in. listy Piłsudskiego z okresu lat 1898-1904 w opracowaniu prof. W. Jędrzejewicza, wyjątki ze wspomnień gen. W. Langnera, opisującego ostatnie dni obrony Lwowa we wrześ-

niu 1939 r. i pertraktacje z przedstawicielami sowieckimi, artykuł niemieckiego generała F. von Bartha o Polskiej Sile Zbrojnej, której był generalnym instruktorem w 1917 i 1918 r., memoriał Wł. Michałowskiego o jego wizycie (jako przedstawiciela NKN) w II Brygadzie Legionów na przełomie 1914 i 1915 r. Na tom składają się poza tym wspomnienia gen. L. Kmicic-Skrzyńskiego z jego służby w Korpusie Ochrony Pogranicza, krótka relacja J. Nowaka z wizyty Piłsudskiego w obłożonym Lwowie w grudniu 1918 r., artykuł P. Wandycza o pierwszych kontaktach między Piłsudskim a Hitlerem, oświetlenie polityki finansowej min. E. Kwiatkowskiego (przez J. Rakowskiego) oraz recenzje książek i wspomnienia pośmiertne.

Instytut przyczynił się również finansowo do wydania ostatniej pracy ś.p. T. Katelbacha p.t. "WÓDZ I POETA" (Piłsudski-Lechoń). Przygotowano w ciągu roku 1977 nowy katalog książek (Nr. 10), znajdujących się w Instytucie i przeznaczonych na sprzedaż.

* * *

Całokształtem działalności naukowej Instytutu opiekował się prezes, prof. Wacław Jędrzejewicz, przy pomocy dr. Anny Mars, dr. Tadeusza Siuty i prof. Tadeusza Świętochowskiego, którzy zajmowali się poszczególnymi działami, jak zbiory archiwalne, biblioteka, wydawnictwa, zbiory map, katalogi, mikrofilmowanie i konserwacja dokumentów, itd. Tadeusz Pawłowicz prowadził sprawy odczytowe oraz reprezentował Instytut na zewnątrz, wygłaszając szereg okolicznościowych przemówień. Irena Wandycz, Zofia Jordanowska i Klara Karpińska współpracowały przy pracach bibliotecznych oraz wysyłce biuletynów i apelów Instytutu.

Sprawy finansowe, kasowe i buchalteryjne Instytutu prowadził skarbnik Wiesław Domaniewski. Sprawami biurowymi, administracyjnymi i personalnymi kierował Michał Budny. Sekretariatem zajmowała się Zarema Bau, którą w letnim okresie zastępowała Wanda Jaeckel.

ODCZYTY

W ciągu roku 1977 Instytut zorganizował następujące odczyty:

Dnia 29 stycznia prof. Jan Tomasz Gross z Yale University w New Haven, Connecticut, członek Instytutu, wygłosił odczyt na temat "Opozycja Polityczna we Współczesnej Polsce". Prelegent, będący wybitnym przedstawicielem młodego pokolenia polskich socjologów, dał żywy obraz przemian, zachodzących w aktualnej rzeczywistości w Polsce. Przewodniczył dyrektor Michał Budny.

Drugą udaną imprezą był wieczór, dnia 23 kwietnia, na którym wieloletni członek i serdeczny przyjaciel Instytutu, a jednocześnie wybitny amerykański przemysłowiec, Richard Watt, wygłosił pogadankę po angielsku o swojej książce "My View of Your Poland", opowiadając jak doszło do tego, że przy pomocy Instytutu, napisał on historię niepodległej Polski z okresu lat 1918 - 1939, widzianą oczami bezstronnego cudzoziemca. Przewodniczył prof. Wacław Jędrzejewicz.

W dniu 21 października odbył się odczyt sen. Tadeusza Katelbacha na temat "Jan Lechoń o Józefie Piłsudskim", poświęcony niedawno opublikowanej przez prelegenta pracy na ten sam temat p.t. "Wódz i Poeta". Autor, wybitny działacz polityczny i publicysta, zaznajomił słuchaczy z ważniejszymi fragmentami walki jego pokolenia z okupantami, której patronował Józef Piłsudski, od wczesnej młodości umiłowany bohater poezji Lechonia. Przewodniczył wiceprezes Tadeusz Pawłowicz, prelegenta wprowadzał prof. Waław Jędrzejewicz, wiersze recytowała Janina Katelbach, córka prelegenta. Było to, niestety, ostatnie publiczne wystąpienie Tadeusza Katelbacha. W niespełna trzy tygodnie po tym wieczorze, wśród powszechnego żalu, życie zakończył.

Korzystając z pobytu w Nowym Jorku Władysława Bartoszewskiego, wybitnego historyka z Polski, sekretarza polskiego PEN-Klubu i profesora Katolickiego Uniwersytetu w Lublinie, Instytut zorganizował w dniu 9 grudnia jego odczyt na temat "Problemy Kulturalne Polski pod Okupacją Niemiecką 1939-1945". Wygłoszony ze znakomitą swadą i erudycją, odczyt ten zakończył się wyjątkowo gorącą owacją słuchaczy dla wybitnego gościa z Polski. Przewodniczył wiceprezes Pawłowicz.

Po odczytach odbyły się zebrania towarzyskie. Zarówno ze względu na dobór prelegentów, jak również atrakcyjność tematów, wszystkie te odczyty zgromadziły liczną i doborową publiczność.

35-te DOROCZNE ZEBRANIE RADY INSTYTUTU

Trzydzieste piąte Doroczne Zebranie Rady Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce otworzył dnia 17 marca 1978 r. Prezes Prof. Waław Jędrzejewicz, powołując na Sekretarza Zebrania dr. Annę Mars, Wiceprezesa Instytutu.

Prof. Jędrzejewicz powitał nowowybranych na poprzednim zebraniu członków Rady, Janusza Krzyżanowskiego, Prof. Ludwika Teclaff'a i Dr. Jana Weiss'a. W ubiegłym roku Rada dokooptowała również do swego grona p. Stanisława Jordanowskiego. Zostali oni wybrani na miejsca opróżnione przez zmarłych Dr. Jana Frylinga, Alexandra Korczyńskiego, Stanisława Gierata i Tadeusza Katelbacha. Poza tym z pośród członków Rady ustąpili Dr. Włodzimierz Bączkowski i Lucjan A. Kupferwasser.

Rada uchwaliła preliminarz budżetowy na rok 1978, przedłożony przez Skarbnika Wiesława Domaniewskiego, poczym na miejsce ustępującego Zarządu, na wniosek Prof. Jędrzejewicza, Rada wybrała na rok 1978 nowy Zarząd Instytutu w następującym składzie: prezes - Tadeusz Pawłowicz, wiceprezesa - Michał Budny i Anna Mars, sekretarz - Tadeusz Świętochowski, skarbnik - Wiesław Domaniewski, dyrektor - Michał Budny.

Powyższy Zarząd został wybrany jednomyślnie.

Rada jednomyślnie uchwaliła, na wniosek ustępującego prezesa Jędrzejewicza nadanie godności Członka Honorowego Instytutu Lucjanowi Kupferwasserowi z Chicago. Na wniosek dyrektora Budnego Rada jednomyślnie uchwaliła nadanie godności Członka Honorowego Instytutu ustępującemu prezesowi, Profesorowi Wacławowi Jędrzejewiczowi. Jednocześnie zapadła jednomyślna uchwała Rady, stwierdzająca, że Honorowi Członkowie Instytutu mogą brać udział w obradach zarządu.

Stosownie do postanowień statutowych na drugą część, informacyjno-sprawozdawczą, dorocznego zebrania Rady, zostali zaproszeni wszyscy członkowie Instytutu. Tę część zebrania zagał nowowybrany prezes Tadeusz Pawłowicz, składając hołd pamięci Patrona Instytutu Józefa Piłsudskiego, którą zebrani uczcili przez powstanie i chwilę milczenia. Następnie sprawozdania z działalności Instytutu za rok 1977 złożyli kolejno członkowie ustępującego Zarządu.

Prezes Jędrzejewicz powiadomił zebranie o wyborze nowych władz. Dyrektor Budny przedstawił w ogólnym zarysie ważniejsze wydarzenia i osiągnięcia Instytutu w roku ubiegłym. Wymienił on nazwiska zmarłych członków Instytutu, których pamięć zebrani uczcili przez powstanie i chwilę milczenia; podał również statystykę wzrostu ilości członków która wykazała, że od roku 1970 do roku 1977 ilość członków Instytutu stale wzrastała, od 311 do 574. Wiceprezes Dr. Anna Mars omówiła sprawy naukowe oraz prace archiwalne i biblioteczne. Sekretarz Prof. Świętochowski zreferował problemy związane z administracją subwencji na prace Instytutu. Skarbnik Domaniewski złożył sprawozdanie finansowe.

Wszystkie sprawozdania które wykazały dalszy poważny rozwój działalności Instytutu, jako przodującej polskiej ideowej placówki naukowo-badawczej, zostały przyjęte przez zebranych oklaskami. Podczas dyskusji nad sprawozdaniami szereg osób zgłosiło odpowiednio umotywowane wnioski i propozycje, które zostały przekazane władzom Instytutu do rozważenia i przepracowania.

Po zamknięciu obrad i celem uczczenia 35-ej rocznicy istnienia Instytutu w Nowym Jorku, odbyło się zebranie towarzyskie, połączone z obejrzeniem siedziby Instytutu, pokazem kolekcji obrazów malarstwa polskiego, oraz wystawę dokumentów historycznych, zbiorów prasy, medali i filatelistyki polskiej.

ZMARLI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Ś.P. Antoni Kutten

Wieloletni członek Instytutu, działacz na terenie Bostonu w zakresie propagowania polskiej kultury, niezwykle czynny i prawy patriota. Dom jego był ośrodkiem polskiego życia kulturalnego Bostonu i okolicy. Zmarł w styczniu 1977 roku.

Ś.P. Dr. Alexander Korczyński

Żołnierz II Dywizji Strzelców Pieszych podczas II Wojny Światowej, doktor praw, asystent Katedry Prawa Międzynarodowego na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie, profesor Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie, wieloletni niezwykle zasłużony, wybitny i ofiarny członek Rady i Wiceprezes Instytutu, współpracownik Radia Wolna Europa, członek licznych organizacji społecznych i patriotycznych w Niepodległej Polsce i na emigracji.

Korczyński urodził się 9 czerwca 1909 roku w majątku Władysławka ziemi Kijowskiej. Był odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta i innymi odznaczeniami. Zmarł na Florydzie 27 lutego 1977 roku, przeżywszy lat 67. Cały swój majątek, składający się ze znakomitej kolekcji polskich obrazów, poważnej sumy pieniężnej, książek i mebli, zapisał w testamencie Instytutowi.

Ś.P. Dr. Jan Fryling

Urodzony 8 października 1891 r., dr. praw Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, całe prawie życie poświęcił służbie dyplomatycznej okresu międzywojennego, zarówno w centrali Ministerstwa Spraw Zagranicznych, jak również na placówkach dyplomatycznych w Tokio, Kairze, Jeruzolimie, Bejrucie, a następnie w Czunk-Kingu, w ostatnim okresie jako Chargé d'Affaires i Minister Pełnomocny, do lipca 1945 r. Przez następne cztery lata pozostaje jako przedstawiciel Rządu Polskiego na Uchodźctwie w Chinach a następnie w Indiach.

Dr. Jan Fryling był wieloletnim Dyrektorem, a od roku 1972 aż do śmierci Prezesem Instytutu. Równocześnie rozwijał niezwykle ożywioną działalność literacką i publicystyczną zamieszczając szereg artykułów, wspomnień i esejów w licznych polskich pismach emigracyjnych. Zbiór tych prac ukazał się w formie książki "Złote litery, srebrne litery".

Brał niezwykle czynny udział w polskim życiu kulturalnym i organizacyjnym, jako przewodniczący Komisji Dorocznych Nagród Fundacji Alfreda Jurzykowskiego w Nowym Jorku, jako członek jury Tygodnika Literackiego "WIADOMOŚCI" w Londynie, jako członek władz Polskiego Instytutu Naukowego oraz wielu innych instytucji i organizacji w Nowym Jorku. Przez wiele lat współpracował z Radiem Wolna Europa.

Odznaczony Komandorią Orderu Polonia Restituta oraz licznymi orderami polskimi i zagranicznymi, zmarł w Nowym Jorku dnia 3 marca 1977 roku, w wieku lat 86.

Ś.P. Jan Dębinski

Wieloletni członek Instytutu, były żołnierz kampanii wrześniowej 1939 roku, wierny patriota, zmarł dnia 19 marca 1977 roku w Baltimore, Maryland.

Ś.P. Andrzej Namitkiewicz

Niestrudzony bojownik o niepodległość Polski, działacz społeczny i patriotyczny na obszarze stanu Connecticut, członek Instytutu, któremu pośmiertnie ofiarował niezwykle rzadką i cenną książkę "Modlitewnik Królowej Marii Leszczyńskiej", wydaną w roku 1765. Zmarł dnia 13 kwietnia 1977 roku w Waterbury, Connecticut.

Ś.P. Witold Pypko

W Chicago zmarł 22 maja 1977 roku jeden z najstarszych żołnierzy niepodległej Rzeczypospolitej, chorąży żandarmerii Witold Pypko. Już w roku 1913 członek tajnej sekcji Związku Strzeleckiego pod zaborem rosyjskim, od 1914 roku żołnierz I Brygady Legionów, w czasie wojny bolszewickiej w I Dywizji Piechoty Legionowej, od 1921 roku dowódca wyborowego oddziału ochrony Belwederu, oraz uczestnik kampanii wrześniowej 1939 roku.

Na emigracji bierze czynny udział w pracy społecznej, jako współorganizator Koła Ligi Niepodległości Polski. Odznaczony Krzyżem Walecznych, Krzyżem Niepodległości i innymi odznaczeniami.

Ś.P. Stanisław Gierat

Urodzony 2 maja 1903 roku w Kozłowie ziemi kieleckiej, inżynier, major W.P., spadochroniarz, organizator i prezes Centralnego Związku Polskiej Młodej Wsi "Siew", Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej przed wojną, a na emigracji organizator i honorowy prezes Stowarzyszenia Polskich Kombatantów w Stanach Zjednoczonych i współzałożyciel Światowej Federacji S.P.K., wieloletni członek Rady i niezwykle ceniony przyjaciel Instytutu, ofiarny i zasłużony działacz społeczny.

Stanisław Gierat był bezkompromisowym rzecznikiem idei niepodległościowej, niestrudzonym współpracownikiem i ideowym kierownikiem licznych organizacji i instytucji polskich na emigracji. Odznaczony orderem Polonia Restituta i innymi odznaczeniami, zmarł w Bethlehem, Connecticut, dnia 30 maja 1977 roku w wieku lat 74.

Ś.P. Płk. Jan Kaczmarek

Dnia 20 lipca 1977 roku zmarł w Waszyngtonie w wieku lat 82, pułkownik Jan Kaczmarek. W okresie międzywojennym był on założycielem i wieloletnim sekretarzem Związku Polaków w Niemczech, niezwykle zasłużonej organizacji w okresie hitleryzmu, oraz sekretarzem generalnym Związku Mniejszości Narodowych w Niemczech. W czasie II Wojny Światowej przebywał w Anglii, przenosząc się w roku 1948 do Stanów Zjednoczonych. Pracował przez 20 lat w Bibliotece Kongresowej w Waszyngtonie. Był wieloletnim członkiem Instytutu.

Ś.P. Gen. Aleksander Narbut-Łuczyński

Urodzony 26 lutego 1890 roku w Skierniewicach, uczestnik obydwu wojen światowych i kampanii 1920 roku, oficer I Brygady Legionów Piłsudskiego, dowódca 5 pułku piechoty legionowej w Wilnie, dowódca dywizji w Kielcach a następnie Okręgu V Korpusu w Krakowie.

Zamieszkały po wojnie w New Britain, Connecticut, generał brygady Łuczyński poświęcił się akcji społecznej, był m.in. honorowym patronem Instytutu Piłsudskiego w Nowym Jorku, założycielem i prezesem Komitetu Skarbu Narodowego w New Britain, prezesem miejscowego Koła S.P.K. i działaczem w licznych organizacjach patriotycznych. Kawaler Krzyża Virtuti Militari i wielu odznaczeń polskich i zagranicznych, zmarł w wieku lat 87 dnia 25 lipca 1977 w New Britain.

Ś.P. Prof. Irena Gałęzowska

Ponad czterdzieści lat życia całkowicie poświęciła pracy w Bibliotece Polskiej w Paryżu, pozostającej pod zarządem Polskiego Towarzystwa Historyczno-Literackiego. Rozpoczęła pracę jako pomocnik bibliotekarza, a przez wiele lat ostatnich była Sekretarzem Generalnym Towarzystwa Historyczno-Literackiego, będąc jednocześnie faktycznym Dyrektorem Biblioteki.

Była członkiem korespondentem Instytutu. Zmarła dnia 27 lipca 1977 r. w San Sebastian (Hiszpania), w wieku ponad 80 lat.

Ś.P. Bronisław Stefaniak

Nowo przyjęty członek Instytutu, znany działacz polonijny, dyrektor Zarządu Głównego Ligi Morskiej w Ameryce, członek wielu organizacji, wzorowy i zasłużony patriota, zmarł nagle 22 września 1977 roku podczas wizyty w Polsce.

Ś.P. Tadeusz Katelbach

Urodzony w Warszawie 24 lutego 1897 roku, ś.p. Tadeusz Katelbach, wybitny działacz polityczny, pisarz, publicysta, przedwojenny senator Rzeczypospolitej, członek Związku Strzeleckiego, Polskiej Organizacji Wojskowej, niepodległościowej konspiracji ZET, przywódca Związku Naprawy Rzeczypospolitej, korespondent zagraniczny "Gazety Polskiej", nieoficjalny przedstawiciel Polski w Kownie, uczestnik obrony Lwowa w 1918 roku i wojny bolszewickiej 1918-1920.

Szczególnie zasłużony członek Rady i Sekretarz Instytutu, od wielu lat brał żywy udział w jego działalności, publikując szereg książek, opracowań historycznych, artykułów i wspomnień z okresu swej pracy niepodległościowej w Kraju i na emigracji. W roku 1976 został laureatem nagrody literackiej Światowej Federacji S.P.K. Odznaczony Krzyżem Obrony Lwowa, Krzyżem Niepodległości, dwukrotnie Krzyżem Walecznych, dwukrotnie Złotym Krzyżem Zasługi oraz Kawalerskim i Oficerskim Krzyżem Orderu Polonia Restituta. Zmarł w Nowym Jorku dnia 9 listopada 1977 roku w wieku lat 80.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI !

Spadki - Testamenty. Jednym ze stałych źródeł dochodu Instytutu są spadki i zapisy testamentowe jego członków i sympatyków, które są zwolnione od podatku dochodowego. Jakikolwiek zapis testamentowy na rzecz Instytutu, bez względu na jego wielkość, na wysokość sumy dużą czy małą, stanowi zawsze żywy i trwały pomnik udziału testatora w jego wiernym popieraniu idei niepodległości Polski i walki o jej odzyskanie. Przeciwnie, zaniedbanie tego moralnego i patriotycznego obowiązku przy sporządzaniu ważnego testamentu, tym bardziej zaś zupełny brak testamentu, powodują często konfiskatę funduszy pozostawionych przez zmarłego przez właściwe władze lokalne z bezpowrotną stratą dla naszej wspólnej sprawy. Mamy ciągle tego przykłady wśród członków naszego Instytutu. Oto krótka notatka po angielsku wraz z odpowiednią formułą prawną:

If you wish to leave a permanent and living monument of your adherence to the Polish cause, remember at the time of making your last Will and Testament, the Pilsudski Institute of America. Inform your attorney to mention in your last Will and Testament the amount which you desire to give. The simple legal form is as follows: "I give, devise and bequeath to Pilsudski Institute of America for Research in the Modern History of Poland located at 381 Park Avenue South, New York., 10016, the sum of \$ I further direct that should there be any taxes that in my State may be levied upon this bequest be fully paid out of the residue of my estate."

DARY - DONATIONS

Jednorazowe dary i dobrowolnie podwyższone składki członkowskie
Single donations and voluntarily increased membership dues.

(Powyżej \$20)
(Over \$20)

Alexander Korczyński, zapis test.	\$ 10,850.00	Jan Kurdwanowski	80.00
Fundacja Alfreda Jurzykowskiego	4,000.00	George Braynack	75.00
Leon Orłowski, zapis test.	2,000.00	Walter Domowicz	75.00
Anonimowo	500.00	Edward Łuka	74.00
Anonimowo	500.00	S. Michałowski	74.00
Katarzyna Baluk	500.00	Tadeusz Kaźmirek	72.00
Baer Foundation	500.00	Stowarzyszenie Synów Polski	70.00
Julian Godlewski	500.00	Leon Chojecki	62.00
Vic Parker	500.00	Polish Cadets (Group 1134)	55.00
Anonimowo	400.00	Wacław Jędrzejewicz	52.00
Edward L. Dusza	400.00	Andrzej Beck	50.00
Walter Gęślak	340.00	Jan Brzustowicz	50.00
Kowalski Charitable Trust Fund	250.00	A. E. Ehrenkreutz	50.00
Rosentiel Foundation	250.00	Jacek Gałazka	50.00
Włodzimierz Falencki	200.00	Szymon Konarski	50.00
S.P.K. Koto Nr. 37	150.00	Bernard Kuciejski	50.00
Feliks Śmigiel	125.00	Józef Malejka	50.00
J. F. Białasiewicz	112.00	T. Rossowiecki	50.00
Stella Kastawa	110.00	Aleksander Rytel	50.00
Wiesław Domaniewski	100.00	S.P.K. Zarząd Główny	50.00
Genowefa Futuyma	100.00	S.P.K. Koto Nr. 13	50.00
Tom Korleske	100.00	Zofia Straszewicz-Marconi	50.00
Janusz Kucharski	100.00	Ryszard Switlik	50.00
Maria Mas	100.00	Romana Witenberg	50.00
Gustaw Plewiński	100.00	Władysław Wantuła	49.00
Ryszard Switlik	100.00	Halina Janiszewska	45.00
Jan Weiss	100.00	Aleksander Jaxa Kwiatkowski	45.00
Alexander Turyn	90.00	Wacław Kaliściak	44.00
		Włodzimierz Bączkowski	41.00

Andrzej Brzeski	40.00	Polish Roman Cath. Union	25.00
Piotr Harcaj	39.00	Polish University Club	25.00
Norbert Konwiński	38.00	Bronisław Przyłuski	25.00
Krzysztof Boreyko	37.00	Halina Rodzińska	25.00
St. Ciecimirski	37.00	Walter Sikora	25.00
Ks. F. J. Gabryl	37.00	S.P.K. Samodzielne Koło (Mich.)	25.00
Norbert Geniusz	37.00	S.P.K. Koło Nr. 32	25.00
J. T. Kaźmierski	37.00	Witold Sulimirski	25.00
Tadeusz Korsak	37.00	Mary Traczyk	25.00
T. Sadowski	37.00	Twardowski Travel Agency	25.00
Stefan Silkiewicz	37.00	Union of Poles in America	25.00
Bogdan Stachiewicz	37.00	Z.N.P. Grupa 58	25.00
Mary Klachko	34.00	Jozef Burzański	24.00
Józef Radomski	34.00	George Ojarowski	24.00
Mieczysław Błaszczewicz	32.00	Richard Rudnicki	24.00
Michał Budny	32.00	Eryk Talat-Kiełpsz	24.00
Wacław Flisiński	32.00	Antonina Domanewska	22.00
Kathleen Fryling	32.00	Ks. Antoni Drozdowski	22.00
Józef Mankiewicz	32.00	Ks. A.W. Fronczak	22.00
Ignacy Sękowski	32.00	Julian Grodzki	22.00
Richard Woytag	32.00	Edward Kleszczyński	22.00
Juliusz Łukasiewicz	30.00	Witold Korsak	22.00
Stanisław Jędrysek	27.00	Jerzy Kucharski	22.00
Chester Nowak	27.00	Witold Langrod	22.00
Stefan Ginilewicz	25.50	Jerzy Maksymowicz	22.00
Margaret Booker	25.00	Richard Mossin	22.00
Committee for Conservation	25.00	Peter Ostrowski	22.00
Marian Długokęcki	25.00	Stanisław Piaskowski	22.00
Andrew Korsak	25.00	Stanisław Salowey	22.00
Stanisław Kubicki	25.00	Eugenia Teperowicz	22.00
Martha Miller	25.00	Wanda Wos	22.00
Polish Home Club	25.00	Barbara Łazowski-Tucchio	21.00

Razem
Total \$ 26,463.50

(Od \$10 do \$20)

(From \$10 to \$20)

Jozef Brodowski	20.00	Polish National Home Ass'n.	12.00
Michał Filipowicz	20.00	Wiesław Arlet	10.00
Stanisław Ligman	20.00	Chester Baldowski	10.00
Mieczysław Kintopf	20.00	Jan Błaszczyna	10.00
Stefan Orzechowski	20.00	Central Council Polish Org.	10.00
Prezydent Prof. St. Ostrowski	20.00	Krystyna Dietrich	10.00
Józef Rochowczyk	20.00	Ann Edison	10.00
Helena Schafer	20.00	Ks. Michał Fronczak	10.00
M.A. Taras	20.00	K. Hostyński	10.00
Józef Wieczerek	20.00	J. & H. Ignatowski	10.00
Michał Zienkiewicz	20.00	Jan Korgul	10.00
Piotr Bogucki	18.00	Kazimierz Kościotek	10.00
B.W. Bednarczyk	15.00	Piotr Kubicki	10.00
Adela Citron	15.00	Mr. & Mrs. N. Kucharski	10.00
Jan Erdman	15.00	M. & E. Kwaśnicki	10.00
Casimir Kasper	15.00	A. Nowicki	10.00
Edward Katulski	15.00	Bogdan Nozewski	10.00
B. Kotodziejczak	15.00	T. Piotrowski	10.00
Antoni Koper	15.00	A. Podbielski	10.00
St. Ligman	15.00	Joseph Rothschild	10.00
J. & S. Lipka	15.00	S.T. Schall	10.00
Roman Przyborowski	15.00	M. Sikora	10.00
Helena Radkowski	15.00	S.P.K. (Utica, N.Y.)	10.00
Wacław Soroka	15.00	Peter Świątkowski	10.00
Jan Stachura	15.00	S.W.A.P. Kolo Nr. 203	10.00
Bronisław Stankiewicz	15.00	Ks. Franciszek Tyczkowski	10.00
Anna Szulc	15.00	Anna Weisfo	10.00
Z.N.P. Gmina 1053	15.00	Esther Vance	10.00
Józef Burzański	12.00	S.A. Zdziechowski	10.00
Zygmunt Czerwiński	12.00	Jozef Zieliński	10.00
Joseph Drop	12.00	Z.N.P. Grupa 9	10.00

Razem
Total \$ 826.00

Spisu normalnych składek członkowskich w wysokości \$12 nie zamieszczamy.
The list of normal membership dues in the amount of \$12 is not included.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA ROK 1977

FINANCIAL STATEMENT FOR 1977

Saldo bankowe na dzień 31 grudnia 1976		Rozbicie sumy \$54,391.71:	
Bank balance on December 31, 1976	\$2,692.48	Breakdown of \$54,391.71:	
Konto oszczędnościowe First National City Bank		Saldo bankowe w Manufacturers Hanover Bank	
Savings account First National City Bank	7,080.09	Bank balance in Manufacturers Hanover Bank	\$1,047.08
Konto oszczędnościowe Manufacturers Trust Co.		Konto oszczędnościowe Manufacturers Trust Co.	
Savings account Manufacturers Trust Co.	424.81	Savings account Manufacturers Trust Co.	14,608.52
Bilety skarbowe U.S. Treasury (wartości nominalnej \$45,000) po cenie kosztu		Bilety skarbowe U.S. Treasury (wartości nominalnej \$20,000) po cenie kosztu	
U.S. Treasury bills (\$45,000 face value) at cost	42,445.57	U.S. Treasury bills (\$20,000 face value) at cost	18,736.11
Razem		Czteroletni certyfikat oszczędnościowy Manufacturers Hanover Bank	
Total	52,642.95	Four year's savings certificate Manufacturers Hanover Bank	20,000.00
Wpływy w roku 1977		Razem	
Income in 1977	40,481.55	Total	93,124.50
Razem		Wydanki w roku 1977	
Total	93,124.50	Expenses in 1977	
Wydanki w roku 1977		Expenses in 1977	
Expenses in 1977	38,732.79	Saldo 12/31/1977	
Razem		Balance 12/31/1977	
Total	38,732.79	Total	
Saldo 12/31/1977		Total	
Balance 12/31/1977	54,391.71	54,391.71	
<u>Wpływy -- Income</u>		<u>Rozchody -- Disbursements</u>	
Dary		Lokal i światło	
Donations	\$24,957.80	Rent and electricity	\$11,900.92
Składki członkowskie		Materiały i sprzęty biurowe	
Membership dues	6,988.81	Office supplies and equipment	1,691.65
Sprzedaż książek		Poczta i telefon	
Book sales	3,988.93	Postage and telephone	1,509.15
Odsetki z wkładów i biletów skarbowych		Koszty sprzedaży książek	435.69
Interest on savings accounts and Treasury bill	3,181.86	Koszt dorocznego apelu	318.00
Dochód z fotostatów		Annual drive cost	318.00
Income from photocopies	439.00	Dorywczą pomoc biurową	
Subwencja N.E.H. RC-27752-77-571		Office help	4,747.50
N.E.H. grant RC-27752-77-571	554.15	Wydawnictwa Instytutu	
Różne		Institute's publications	7,900.45
Miscellaneous	371.00	Subwencje na prace naukowe	
Razem		Research grants	1,020.00
Total	40,481.55	Biblioteka i Archiwa	
 		Library and archives	1,432.74
 		Wynagrodzenie księgowego	
 		Auditing expenses	400.00
 		Drobne druki	
 		Outside printing	64.50
 		Obsługa zawodowa	
 		Professional services	1,685.90
 		Wydanki na poczet subwencji N.E.H.	
 		RC-27752-77-571	
 		Expenses, grant N.E.H. RC-27752-77-571	554.15
 		Wydanki na poczet subwencji N.E.H.	
 		RC-29782-77-1348	
 		Expenses, grant N.E.H. RC-29782-77-1348	4,094.98
1) Pozycja "Różne" zawiera między innymi opłaty w organizacjach, ogłoszenia, nekrologi, wydatki członków Zarządu, opłaty bankowe.		1) Różne	
1) "Miscellaneous" includes, among others, membership dues, advertising, obituaries, officers expenses, bank charges.		1) Miscellaneous	977.16
		Razem	
		Total	38,732.79

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

Podczas roku 1977 lista członków Instytutu uległa następującym ważniejszym zmianom:

1. Z grona Honorowych Patronów Instytutu zmarł s.p. generał Aleksander Narbut Łuczyński. Z pośród członków dożywotnich zmarł wiceprezes Instytutu s.p. Aleksander Korczyński. Na wniosek dyrektora, Rada Instytutu nadała godność członka dożywotniego Dr. Annie Mars w uznaniu jej hojnej donacji; Rada zaliczyła również w poczet członków wspierających Tadeusza Rossowieckiego i prof. Aleksandra Turyna. Z grona członków korespondentów zmarła prof. Irena Gałęzowska.

2. Rada Instytutu przyjęła 50 nowych członków zwyczajnych. Z listy członków zwyczajnych ubyło 24 osoby, w tej liczbie 9 zmarłych, 2 skreślonych na własną prośbę oraz 13 za zaległe składki członkowskie.

3. Lista członków Instytutu z końcem stycznia 1978 roku obejmuje 574 osoby i organizacje, mianowicie 2 Członków Honorowych, 10 członków dożywotnich, 20 członków wspierających, 18 członków korespondentów i 524 członków zwyczajnych. Powyższe zestawienie nie obejmuje 26 Honorowych Patronów Instytutu.

CZŁONKOWIE HONOROWI INSTYTUTU

Prof. Dr. Stanisław Ostrowski

Ks. Infulat Walerian Meysztowicz

HONOROWI PATRONOWIE INSTYTUTU

W.J. Bayer

A.J. Beck

E.J. Derwiński

J.D. Dingell

W. Domaniewski

Prof. J. A. Gronouski

H. Helstoski

Prof. W. Jędrzejewicz

J.E. Jan Kardynał Król

A. Łagodzińska

W. Łaska

A.A. Mazewski

B.A. Mikulski

I. Morawski

L.N. Nedzi

H. Nowak

L.J. Osajda

Dr. W. Piłsudska

R.C. Puciński

D.D. Rostenkowski

Prof. T. Sulimirski

M.S. Szymczak

F.X. Świetlik

Ks. Płk. F. Tyczkowski

K.J. Zabłocki

H. Zielińska

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Katarzyna Baluk

Wiesław Domaniewski

Włodzimierz Falencki

Irena Kupferwasser

Lucjan A. Kupferwasser

Dr. Anna Mars

Zofia Michałowska

Vic Parker

Adam Telmany

Maria Trapszo-Mas

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Inż. Andrzej Beck
 George Braynack
 Jan Brzustowicz
 Michał Budny
 Dr. Anna Cienciąła
 Genowefa Futuyma
 Jacek Gałazka
 Dr. Julian Godlewski
 Janusz E. Kucharski
 Dr. Józef A. Malejka

Ks. Dr. Zdzisław Musialik
 Tadeusz Rossowiecki
 Dr. Mieczysław Róg
 Dr. Aleksander Rytel
 Zofia Straszewicz Marconi
 Ryszard Świtlik
 Prof. Aleksander Turyn
 Ryszard Winowski
 Romana Witenberg

CZŁONKOWIE KORESPONDENCI

Płk. Dr. Stanisław Biegański
 (Londyn)
 Dr. Maria Danilewicz-Zielińska
 (Lizbona)
 Prof. Roman Dębicki
 (Floryda)
 Prof. Jerzy Gawenda
 (Londyn)
 Gen. Kazimierz Głabisz
 (Londyn)
 Płk. Kazimierz Iranek-Osmecki
 (Londyn)
 Szymon Konarski
 (Paryż)
 Prof. Karolina Lanckorońska
 (Rzym)
 Tadeusz Nowakowski
 (Monachium)

Prof. Henryk Paszkiewicz
 (Londyn)
 Gen. Tadeusz Pełczyński
 (Londyn)
 Dr. Janusz Rakowski
 (Zurich)
 Prof. Hans Roos
 (Bochum)
 Gen. Stanisław Skwarczyński
 (Londyn)
 Prof. Zdzisław Stahl
 (Londyn)
 Gen. Tadeusz Alf-Tarczyński
 (Londyn)
 Kazimierz Trębicki
 (Londyn)
 Dr. Władysław Józef Zaleski
 (Londyn)

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI

Abel Teodor, Prof. (N. Mex.)
 Ablańowicz Hanna (Calif.)
 Alecks Józef (Mass.)
 Anders Tadeusz, Płk. (N.Y.)
 Archacki Henryk (N.Y.)
 Bajor Ada (Mass.)
 Bajor Jerzy (Mass.)
 Bakalar Eleonora (Ohio)
 Baliński Antoni (Ecuador)
 Banasiński Feliks (N.Y.)
 Banaszkiwicz Leszek (N.J.)

Bannet Anna (Mass.)
 Bartnik John C. (Mass.)
 Bau Zarema (N.Y.)
 Bau Zdzisław (N.Y.)
 Bauer Betty (N.J.)
 Bączkowski Włodzimierz (Wash.D.C.)
 Bąk Adam (N.Y.)
 Bernatowicz Felix, Inż. (Conn.)
 Białasiewicz Józef (Ill.)
 Bielawski Albin (N.J.)
 Bierniak Józef (N.Y.)

- Bieszczad Józef (Pa.)
Błaszczak Leon, Prof. (N.Y.)
Błaszczakiewicz Mieczysław (N.Y.)
Bniński Wacław (Md.)
Bobotek Henryk (Va.)
Bogucka Jadwiga (Pa.)
Bogucki Piotr, Ignacy (Mass.)
Boreyko Krzysztof, Dr. (Conn.)
Borowicz Czesław (Wisc.)
Borzobohaty Czesław (Nebr.)
Brodecka Franciszka (N.Y.)
Brodowski Józef (N.Y.)
Bronny Joachim, Dr. (Ill.)
Brykarz Helena (N.Y.)
Brzeski Andrzej, Prof. (Calif.)
Brzeziński Zbigniew, Prof. (Wash.D.C.)
Budzyn B. (N.J.)
Bulas Romuald (N.Y.)
Burzański Józef (N.J.)
Buterlewicz Kazimierz, Płk. (N.Y.)
Cala Wanda (Mass.)
Cetner Jan, Dr. (N.Y.)
Charaszkiewicz Marcei (N.Y.)
Chojceki Leon (N.Y.)
Chramiec Andrzej, Płk. (Va.)
Chrusciel Jadwiga (N.Y.)
Ciecimirski Stanisław (Ind.)
Ciesielska Stella (N.J.)
Ciołek Helena (N.Y.)
Ciołek Włodzimierz (N.Y.)
Cisek Andrzej M. (N.Y.)
Citron Adela (N.Y.)
Cuba Stanley L. (N.Y.)
Czajkowska Elizabeth (N.Y.)
Czamański Marian W., Dr. (Conn.)
Czarkowski Kazimierz, inż. (Ill.)
Czarnecka Lilien Marya (Ill.)
Czas John (N.J.)
Czerska-Rawicz Ludwika (Wisc.)
Czerwiński Zygmunt (N.Y.)
Daniec Danuta, Prof. (N.Y.)
Darzynkiewicz Zbigniew, Dr. (N.Y.)
Davies Norman, Prof. (England)
Dawidowicz Jan, Inż. (Conn.)
Dąbrowski Stanisław, Prof. (Pa.)
Dobczyński Serafin (N.Y.)
Dobiecka Pia (N.Y.)
Dobroszycki Lucjan, Dr. (N.Y.)
Dobrzański Tadeusz, Ppłk. (Pa.)
Domaniewska Antonina (N.Y.)
Domaniewska Zofia (N.Y.)
Domowicz Sally (Ohio)
Domowicz Walter (Ohio)
Drop J. (N.Y.)
Drozdowski Antoni, Ks. (N.J.)
Drwal Jan (Ill.)
Drzewieniecki W.M., Prof. (N.Y.)
Dubieński Aleksander (Ill.)
Duch Franciszek, Ks. (Conn.)
Duch Zygmunt F. (N.J.)
Duczakowski Józef (Mass.)
Dudziec Amelia (N.J.)
Dulski Thaddeus J. (N.Y.)
Dusza Edward (Wisc.)
Duszny Mieczysław (Conn.)
Dworzecki Richard S. (N.J.)
Dyner Dynowska Gaby (N.Y.)
Edwards John (N.Y.)
Ehrenkreutz A.E., Prof. (Mich.)
Eminowicz Stefania (Ariz.)
Emisarski Jerzy (N.Y.)
Faleński Jan, Dr. (Ohio)
Fedorowicz Helena (N.Y.)
Fethke Norbert, Dr. (N.Y.)
Filar Nellie (Mass.)
Filipowicz Michał (Mich.)
Fiszman Alicja (Ind.)
Flieger Leon (Conn.)
Flisiński Wacław (N.Y.)
Fraszczak Feliks (N.Y.)
Franczyk Dawid (N.Y.)
Franczyk Stan. (N.Y.)
Friends of Wilno Ass'n. (Ill.)
Frigo Antoni (Ill.)
Fronczak A.W., Ks. (N.J.)
Fryling Kathleen (N.Y.)
Gabryl Francis, Ks. (Texas)
Gajewski M.A., Dr. (N.Y.)
Ganczewska Pelagia (Ill.)
Garczyński Andrzej (N.Y.)
Gasiński Tadeusz, Prof. (Hawaii)
Gawron Wincenty (Ill.)
Gawroński Bolesław (Ill.)
Gębska Stefania (Mass.)
Gębski Antoni (Mass.)
Geissler M.F. (N.Y.)
Gella Aleksander, Prof. (N.Y.)
Geniusz Norbert (Ill.)
Gierszewski Roman (Switz.)
Ginilewicz Stefan (Calif.)
Gładysz Antoni, Dr. Inż. (Pa.)
Gołębiowski Jan (Ohio)
Gotos Jerzy, Dr. (N.Y.)
Gortat Wincenty (N.J.)
Grabowski Fidelis, Ks. (Mass.)
Grodzki Julian (Conn.)
Gromada T.V., Prof. (N.J.)
Gross Jan Tomasz, Prof. (Conn.)
Gryf Wanda (Conn.)
Gzowski Stanisław (Conn.)
Hackbeil de, Konrad (Ore.)
Hamaluk Tadeusz (Conn.)
Harcaj Piotr, Płk. (Ill.)
Hartman Karen Kazimiera (N.J.)
Hauptmann Jerzy, Dr. (Mo.)
Helstoski Henry (N.J.)
Herzog Franciszek (Conn.)
Hołowacz Marianna (Ohio)
Hommé Stefan (Mass.)

- Ignatowski Jan (Ohio)
 Iwaniuk Wacław (Canada)
 Iwańska Alicja, Prof. (N.Y.)
 Izbicki Stanley (N.Y.)
 Jachołkowski Walter (Wash.)
 Jaeckel Wanda (N.Y.)
 Jajko Walter, Mjr. (Pa.)
 Jakubiak Kazimierz (N.Y.)
 Janczur Zbigniew (Calif.)
 Janiszewska Halina (N.Y.)
 Janiszewski Tadeusz, Inż. (N.Y.)
 Jankowski Telesfor, Dr. (N.J.)
 Janulewicz Wacław (N.J.)
 Jaworowski Jan (Ind.)
 Jaworski Stanisław (Ill.)
 Jaworski Z.F.G., Dr. (Canada)
 Jędrysek Stanisław (N.Y.)
 Jędrzejak Feliks (Ill.)
 Jędrzejewicz Jadwiga (N.Y.)
 Jędrzejewicz Tomasz, Inż. (Conn.)
 Jędrzejewicz Wacław, Prof. (N.Y.)
 Jordanowska Zofia (N.Y.)
 Jordanowski Stanisław (N.Y.)
 Jurjewicz Jan (Brazyl)
 Jurkiewicz Andrzej (Pa.)
 Kabara Roman (N.J.)
 Kaliściak Wacław (N.J.)
 Kamińska Alexandra, Dr. (Wisc.)
 Kamiński Edward, Prof. (N.Y.)
 Karłowicz - Ostoja Piotr (Pa.)
 Karpińska Alicja (N.Y.)
 Karpińska Klara (N.Y.)
 Karpiński Jan, Ks. (N.Y.)
 Karpiński Stanisław, Gen. (Calif.)
 Katelbach Janina (N.Y.)
 Katulski Edward, Dr. (Mich.)
 Kawecki Bohdan (N.Y.)
 Kazimirski Janusz (France)
 Kaźmierski John (N.J.)
 Kaźmirek Tadeusz (N.J.)
 Kierwiak Czesław (Venez.)
 Kinastowski Sławomir (Canada)
 Kintopf Mieczysław (Canada)
 Kisiel Leonard (Mass.)
 Klachko Mary (N.Y.)
 Kleban Eugeniusz, Prof. (N.Y.)
 Klech Władysław (N.Y.)
 Klepacka Anna (N.Y.)
 Klepacz Janusz (N.Y.)
 Klepacz Zofia (N.Y.)
 Kleszczyńska Irena (N.Y.)
 Kleszczyński Edward, Inż. (N.Y.)
 Kleszczyński Józef (Conn.)
 Klimkiewicz Władysław, Inż. (N.J.)
 Klimowicz Zygmunt, Ks. (N.J.)
 Klos Bronisław (N.J.)
 Kłys Franciszka (N.Y.)
 Kołaczkowski Wojciech, Płk. (N.Y.)
 Kołodziejczak Boguchwał (Colo.)
 Koło Lwowian w Chicago (Ill.)
 Konwiński Norbert (Mich.)
 Kopeć - Uchacz Janina (Del.)
 Koper Antoni (Va.)
 Korab Richard (N.J.)
 Korboński Andrzej, Prof. (Calif.)
 Korsak Tadeusz (Pa.)
 Korsak Witold (N.Y.)
 Korwin-Rhodes Marta, Dr. (Wash. D.C.)
 Kosicki Witold, Jr. (So. Carol.)
 Kosiński Jerzy (N.Y.)
 Koszałkowski Zygmunt (N.Y.)
 Kotlewska Halina (N.Y.)
 Kowalik Jan (Calif.)
 Kowalski Jan (N.Y.)
 Kozaczka Stanley (Mass.)
 Kozakiewicz Edward (N.J.)
 Kozicki Frank (Conn.)
 Kozłowski Stefan (Ohio)
 Kozłowski Tadeusz (N.J.)
 Kraiewski Tadeusz, Ks. (N.J.)
 Krance Felicja (N.Y.)
 Krawczyk Leon (N.Y.)
 Król Jan (N.Y.)
 Kruk Stefan (N.Y.)
 Krzywicki Jerzy, Prof. (Conn.)
 Krzyżanowski Jadwiga (Mass.)
 Krzyżanowski Janusz (N.J.)
 Kubiak Ryszard, Dr. (Pa.)
 Kucharski Akelis Jadwiga (Venez.)
 Kucharski Jerzy (N.Y.)
 Kucharski Witold, Dr. (Venez.)
 Kuciejski Bernard (Mo.)
 Kulczycki Stanley (Mich.)
 Kurdwanowski Jan, Dr. (N.J.)
 Kuskowski Walter (N.Y.)
 Kuziemski Edmund (N.J.)
 Kwiatkowski Aleksander, Płk. (Md.)
 Kwieciński Bogdan, Płk. (Canada)
 Lachowicz Franciszek (Conn.)
 Landau Wilhelm (N.Y.)
 Langrod Witold, Dr. (N.Y.)
 Lasocki Jerzy (Wash. D.C.)
 Lazarewicz Tadeusz, Inż. (N.Y.)
 Lerski Jerzy, Prof. (Calif.)
 Leser Tadeusz, (Md.)
 Lewandowski Antoni (N.Y.)
 Lewin Isaak, Prof. (N.Y.)
 Lezgówka Michał (Ohio)
 Liga Morska w Ameryce (Mich.)
 Ligman Stanisław (Fla.)
 Ligus K. (Calif.)
 Lipiński Jan K. (N.Y.)
 Lipska Anna (N.Y.)
 Liszkowski Bolesław (Canada)
 Lukas Henry P. (N.Y.)
 Ładziński Kazimierz, Ks. (N.J.)
 Łazowski Eugeniusz, Dr. (Ill.)
 Łazowski-Tucchio Barbara (Conn.)
 Łuka Edward, Dr. (N.Y.)
 Łukasiewicz Juliusz, Prof. (Va.)

- Lukaszuk Stanley (Fla.)
 Lyczak Adam (N.Y.)
 Lysek Paweł, Prof. (N.Y.)
 Madaliński Zbigniew (Canada)
 Majdański Kazimierz (N.J.)
 Maksymowicz Jerzy (N.Y.)
 Mankiewicz Józef (N.Y.)
 Marchwicki Leon, Płk. (Switz.)
 Marjańczyk Józef, Ks. (N.J.)
 Markiewicz Edmund (Conn.)
 Marquart Arthur (Ill.)
 Matecki Caroline (N.Y.)
 Matthews Jan Stanisław, Dr. (Ohio)
 Maurer Jadwiga, Dr. (Kansas)
 Mazewski Aloysius A. (Ill.)
 Maznicki Władysław (Conn.)
 Mazur Jan Marcin (N.Y.)
 Mazurczyk Władysław (Ill.)
 Mazurek Jerome (N.Y.)
 McErlean J.M.P. (Canada)
 Michael Ludwik E. (N.Y.)
 Michał Stanley (N.Y.)
 Michałowski Stanisław (N.Y.)
 Michałowski Walter (Conn.)
 Miciński Stanisław (Ohio)
 Mierzejewska Jadwiga (N.Y.)
 Milewski Stanisław, Dr. (Conn.)
 Minkowski Jan, Prof. (Md.)
 Miskura Stanley A. (W. Va.)
 Mitkiewicz Stefania (N.Y.)
 Morelewski Jan, Dr. (Ill.)
 Morelowski Jan, Dr. (N.Y.)
 Mossin Richard (Wash.D.C.)
 Munnich Krzysztof (Mass.)
 Nakaszidze Jerzy, Prof. (N.Y.)
 Narkun Peter Paul, Ks. (N.Y.)
 Naumowicz Waclaw, Ks. (N.Y.)
 Neiman Izador (N.J.)
 Nevo Natan, Prof. (Canada)
 Nowak Chester, Prof. (Mass.)
 Nowakowski Bogusław (Conn.)
 Nowińska S. (Fla.)
 Nowobilski Władysław (N.J.)
 Nurczyński Witold (Mass.)
 Obarski Fryderyk (N.Y.)
 Obierek Leopold, Dr. (N.Y.)
 Ojarowski George S. (N.Y.)
 Olan Kazimiera (N.Y.)
 Onaciewicz Włodzimierz, Płk. (Wash. D.C.)
 Opatka Stanley (N.Y.)
 Orzechowski Stefan (Fla.)
 Ostromecki-Zaprawa Jan, Dr. (N.J.)
 Ostrowski Janusz, Dr. (Conn.)
 Ostrowski Piotr (Ohio)
 Papée Kazimierz, Amb. (Italy)
 Patek Jan (N.J.)
 Pawełkiewicz Ryszard (N.Y.)
 Pawlishak Janina (Canada)
 Pawłowicz Leszek (N.Y.)
 Pawłowicz Tadeusz (N.Y.)
 Peszke Michał Alfred, Dr. (Conn.)
 Petreyko Kazimiera (N.Y.)
 Piaskowski Stanisław, Inż. (N.Y.)
 Piekarski Karol (N.Y.)
 Pietraszewski Bolesław (Ill.)
 Pilarski Michał (England)
 Piłsudski-Ekimov Róża (Colo.)
 Piotrowicz Jan (N.Y.)
 Pisarski Lech (Calif.)
 Pisarski Włodzimierz (Mass.)
 Plewiński Gustaw, Dr. (N.Y.)
 Podbielski Antoni, Płk. (N.J.)
 Podhorski Jan (Conn.)
 Pogonowski Iwo (Va.)
 Polewak Michał (Calif.)
 Polish-American Congress (Fla.)
 Polish Cadets Group 1134 (Mo.)
 Polish Falcons of America A.C.17 (N.J.)
 Polish Falcons of America (Pa.)
 Polish Rom.Cath.Union of.Amer.(Ill.)
 Polish University Club (N.J.)
 Pomian Andrzej (Wash. D.C.)
 Praczakajto Jan, Ks. (N.Y.)
 Przedpeński Tadeusz (N.Y.)
 Przyborowski Romuald (Pa.)
 Pułaska Jadwiga (N.J.)
 Pustowska Tamara (N.Y.)
 Radajewicz Stanisław (N.Y.)
 Radochoński Stefan, Dr. (Ill.)
 Radomski Józef (Canada)
 Ragiński Leo (Ill.)
 Rakowska-Harmstone T., Prof. (Canada)
 Rasiej Maria (N.J.)
 Renkiewicz Frank, Dr. (Minn.)
 Rieben A.Henning (N.Y.)
 Ripa Karol, Dr. (Ill.)
 Rochowczyk Józef (N.Y.)
 Rodzińska Halina (N.Y.)
 Rojek Arthur, Ks. (N.Y.)
 Romer Andrzej Tad. (Belgium)
 Rose Jerzy E., Prof.Dr. (Wisc.)
 Rosen de, Jan (Va.)
 Rozner Aleksander, Dr. (Md.)
 Rozwadowski Bolesław (N.Y.)
 Rucker Gustawa (N.Y.)
 Rudnicki Ryszard, Płk. (N.J.)
 Rudzka Walentyna, Dr. (N.Y.)
 Rutkowski Józef, Ks. (Ohio)
 Rybicki Henry A. (Mass.)
 Rynkiewicz Stanisław (N.Y.)
 Rzeszotarski W.J. Dr. (Wash. D.C.)
 Sadowski Jerzy (Wisc.)
 Sadowski Roman (N.Y.)
 Sadowski Tadeusz (Wash.D.C.)
 Salowey Stanley (N.Y.)
 Sawicki Antoni (N.Y.)
 Schafer Helen (N.J.)
 Schenker Oskar, Dr. (N.Y.)
 Schmidt Adam (Va.)
 Schultz Anna (Md.)

- Seidner Stanley, Dr. (N.Y.)
 Sękowski Ignacy, Dr. (N.Y.)
 Sendek Edward (Pa.)
 Serkowski Krzysztof, Dr. (Ariz.)
 Sikora Walter, Dr. (Ill.)
 Silkiewicz Stefan (N.Y.)
 Siuta Tadeusz, Dr. (N.Y.)
 Siwiński Stefan (Conn.)
 Skora Stanisław, Dr. (N.J.)
 Słaboszewicz-Kirn Andrzej (N.Y.)
 Słoński Tadeusz (Kansas)
 Sobolewski Leon (N.Y.)
 Socha Władysław, Prof. (N.Y.)
 Soroka Waclaw, Prof. (Wisc.)
 Sosnkowska Zofia (N.Y.)
 Sosnkowski Aleksander (Calif.)
 Sosnkowski Peter (France)
 Sowiński Walter (Ind.)
 S.P.K. Edmonton, Alta. (Canada)
 S.P.K. Koło No.3 (Wisc.)
 S.P.K. Koło No.13, Winnipeg (Canada)
 S.P.K. Koło No.19 (Mass.)
 S.P.K. Koło No.31 (Ill.)
 S.P.K. Koło No.32 (Md.)
 S.P.K. Koło No.37 (Wash.D.C.)
 S.P.K. Samodzielne Koło (Mich.)
 Spyra A., Mrs. (Ind.)
 Stachiewicz Bogdan (Calif.)
 Stachura Jan (Ill.)
 Stankiewicz Bronisław (Conn.)
 Starczewski Walery, Inż. (Wash.D.C.)
 Stebelski Henryk (France)
 Stomma Tadeusz (Wisc.)
 Suligowski Leonard (N.Y.)
 Sulimirski Karol (N.Y.)
 Sulimirski Witold (N.Y.)
 Surman Stanisław (Calif.)
 S.W.A.P. Placówka No.1 (N.Y.)
 S.W.A.P. Placówka No.2 (Ill.)
 S.W.A.P. Placówka No.7 (Mich.)
 S.W.A.P. Placówka No.12 (Pa.)
 S.W.A.P. Placówka No.24 (Conn.)
 S.W.A.P. Placówka No.36 (N.J.)
 S.W.A.P. Placówka No.37 (Mass.)
 S.W.A.P. Placówka No.51 (N.J.)
 S.W.A.P. Placówka No.103 (Conn.)
 S.W.A.P. Placówka No.111 (Conn.)
 S.W.A.P. Placówka No.149 (Wisc.)
 S.W.A.P. Placówka No.173 (Calif.)
 Sywak Zofia, Dr. (Conn.)
 Szablowski Walter (N.Y.)
 Szawłowski Ryszard, Dr. (Canada)
 Szayna Stanisław (Pa.)
 Szeremeta Tadeusz J. (Ill.)
 Szymańska Julia (N.J.)
 Szymański George R. (Pa.)
 Szymański Leonard (Ohio)
 Sliwinski Stanisław, Ppłk.Inż. (Calif.)
 Śmiałowski Stanisław (N.Y.)
 Smigiel F. (Ind.)
 Światocho Kazimierz (Conn.)
 Świdierski Stanisław (N.Y.)
 Świerbutowicz Jerzy, Dr. (N.Y.)
 Świerczek Sławomir (Ohio)
 Świętochowski Tadeusz, Prof. (N.Y.)
 Tabor Jan (N.Y.)
 Tałat-Kiełpszy Eryk (Ohio)
 Taras M.A. (Canada)
 Targowski Juliusz (Brazil)
 Tarnowski Antoni (Md.)
 Teclaff Ludwik, Prof. (N.Y.)
 Teperowicz Eugenia (Ohio)
 Thierberger M.R. (N.Y.)
 Tkocz Zygmunt, Prof. (Denmark)
 Tow. Złączonych Polaków (N.Y.)
 Traczyk Mary (Conn.)
 Tumaniszwili Jerzy (Oreg.)
 Tyczkowski Franciszek, Ks.Płk. (N.Y.)
 Tym C. (N.J.)
 Ulam Stanisław, Dr. (Fla.)
 Union of Poles in America (Ohio)
 Urbanowicz Edmund (N.J.)
 Walicki Marek (Va.)
 Wanat Józef (N.J.)
 Wandycz Irena (N.Y.)
 Wandycz Piotr, Prof. (Conn.)
 Wantuła Władysław (N.Y.)
 Watt Richard M. (N.J.)
 Węgorzewski Witold R. (N.Y.)
 Weintraub Wiktor, Prof. (Mass.)
 Weisbach Jadwiga (Ill.)
 Weislik Stanisław (Mass.)
 Wesółowski Adam, Dr. (N.Y.)
 Wieczerek Józef, Prof. (N.Y.)
 Wierzbianski Bolesław (N.Y.)
 Wierzbicki Mirosław (Mass.)
 Więckowski J. J. (Pa.)
 Wiktor Anna M. (Pa.)
 Wiśniewski F.A., Dr. (Wisc.)
 Witanowski Edward (N.Y.)
 Witt Eugeniusz (N.Y.)
 Wittlin Tadeusz (Wash.D.C.)
 Wnuk Laurentius, Ks. (Canada)
 Wojcicki Chester (N.Y.)
 Wojciechowski Bronisław (N.Y.)
 Wójcik Frank (N.Y.)
 Wojniusz Helena, Dr. (N.J.)
 Worowski-Pomian Stanisław (N.Y.)
 Wos Paul Z. (N.Y.)
 Woszczak Józef (N.J.)
 Woytak Richard, Prof. (Calif.)
 Wysocki Mary (Conn.)
 Zaborski Bogdan, Prof. (Canada)
 Zachariasiewicz Władysław (Md.)
 Zajaczkowski S. (Iowa)
 Załoga Stefan (N.Y.)
 Zamojski Zygmunt (Fla.)
 Zaniewski Stanisław (N.Y.)
 Zaremba Andrzej (N.Y.)
 Zawadowski Zygmunt, Dr. (England)

Zawodny J.K., Prof. (Calif.)
 Zbierański Czesław (N.Y.)
 Zegzula Henryk (N.J.)
 Zgid Edward (N.J.)
 Ziemia Walter, Ks. (Mich.)
 Zienkiewicz Michael (N.Y.)
 Ziółkowski Franciszek (Canada)
 Z.N.P. Gmina No.44 (N.Y.)
 Z.N.P. Gmina No. 58 (Conn.)
 Z.N.P. Gmina No.118 (Mass.)
 Z.N.P. Gmina No.433 (Ill.)
 Z.N.P. Grupa No.2535 (Mich.)

Z.N.P. Grupa No.3100 (Wisc.)
 Zubrzycki Jerzy, Prof. (Australia)
 Zub-Zdanowicz L. (Conn.)
 Związek Polek w Ameryce (Pa.)
 Zwisłocki Józef, Prof. (N.Y.)
 Zych Ludwik J. (Calif.)
 Zych Maria L. (N.Y.)
 Zyss Tadeusz (Calif.)
 Żbik Jan A. (Fla.)
 Żebrowski Edward, Prof. (Pa.)
 Żurakowski Janusz (Canada)

NIEPODLEGŁOŚĆ TOM XI

zawiera m.in. nieopublikowane dotychczas listy J. Piłsudskiego z okresu 1898-1904 (w opracowaniu i z komentarzami prof. W. Jędrzejewicza), relacje gen. niemieckiego F. v.Bartha o Polskiej Sile Zbrojnej której był instruktorem, sprawozdanie członka NKN W. Michałowskiego o swej misji w II Brygadzie Legionów Polskich na przełomie 1914/1915 r., wspomnienia gen. Langnera z ostatnich dni walk pod Lwowem we wrześniu 1939 r. i pertraktacjach z władzami sowieckimi, artykuły J. Rakowskiego o polityce gospodarczej E. Kwiatkowskiego, P. Wandycza o pierwszych kontaktach J. Piłsudskiego z Hitlerem, krótkie wspomnienia gen. Kmicic-Skrzyńskiego ze służby w K.O.P. oraz J. Nowaka o wizycie Piłsudskiego w oblężonym Lwowie w grudniu 1918 r. oraz recenzje z książek, wspomnienia pośmiertne zmarłych działaczy. Przy końcu tomu dokładny spis artykułów opublikowanych w poprzednich dziesięciu numerach (po wznowieniu) NIEPODLEGŁOŚCI.

Cena: \$8.00

"AMERICANA" IN THE ARCHIVES OF THE JÓZEF PIŁSUDSKI
 INSTITUTE IN NEW YORK by dr. Anna M. Mars

Odbitka z "Polish Review", tom XXII, Nr. 4, 1977 Cena \$1.25.

PROŚBA O DARY

Wiele osób posiada przedmioty, które stanowią dla nich pewną wartość, ale z czasem ulegają zniszczeniu lub zostają usunięte z mieszkań. Mamy na myśli książki, broszury, czasopisma, dzienniki, dokumenty, fotografie, listy, odznaki pamiątkowe, itp. O ile materiały te odnoszą się do historii Polski, mogą stanowić cenne wzbogacenie archiwum Instytutu. Prosimy osoby, któreby chciały tego rodzaju rzeczy ofiarować, o porozumienie się telefonicznie lub listownie z Instytutem.

ENGLISH SECTION

SCHOLARLY WORKS

Steady development and expansion of the Institute produced its growing importance among the Polish, American, as well as European, scholarly circles. Many scholars, instead of brief visits, devoted long time to study the archives of the Institute, discovering valuable materials for their work. Also the library was more and more frequently a source of precious information, with its books and publications hard to find in other similar institutions.

Among great many scholars and researchers, who studied at the Institute during 1977, the following should be mentioned:

Dr. Mary Klachko of the Research Department of the U.S. Navy, worked for several months on the archives of the Institute. Prof. M. Zgórniak from the Jagellonian University in Kraków, Poland, studied the military-political materials for the period before World War II. J. Białasiewicz (Chicago, Ill.) studied the papers dealing with the Polish refugees in Germany and the Kałusowski and Tyssowski collections. Prof. B. Grzeloński (Central Planning and Statistical School, Warsaw), spent several weeks studying the problem of the attitude of the U.S. towards the East-Central Europe. Ample materials for their studies were found, during many weeks of research, by dr. Z. Mazur from the Western Institute in Poznań (Poland), and by dr. J. Kozłowski from the Study Center on the "Polonia", also in Poznań. Prof. P. Wandycz (Yale University) searched for materials in the Weinstein Collection; prof. J. Gross (Yale University) looked for documents on the present situation in Poland and on the Poles in the Soviet Russia during the II-nd World War. Prof. Jorg K. Hoensch (Saarbrücken, West Germany), worked on archives of the Institute. Prof. A. Parry (Colgate University), studied the photographic archives from World War II. Prof. G. Rhode (Mainz, West Germany), worked on documents dealing with Central Lithuania. Prof. J. Wiczerzak studied the H. Kałusowski Collection. H. Lippman (Columbia University, New York), looked for materials on the Polish-Russian relations from the outbreak of the Bolshevik revolution. W. Bączkowski (Washington, D.C.), studied the Prometheus Papers. Prof. W. Trzeciakowski (Poznań University), worked on the World War I materials. Prof. Florian Stasik (Gdańsk University), looked for documents on the postinsurrectional emigrations. Prof. L. Gerson (Nassau College), searched for materials on Dzierżyński. K. Piekarski, a historian from Warsaw, studied the literature concerning the II-nd World War. L.J. Orzell (Pennsylvania State University), worked on materials concerning the U.S. and British policy towards Poland during the II-nd World War. V. Sokov (East European Study Center, Columbia University, New York), searched for materials on the Polish-Rumanian relations during 1939-1940. J. Bukowszczyk (Harvard University), looked for materials on the American "Polonia" and studied the microfilm collection of the "Nowy Świat". N. Pease (Yale University), searched for materials on the Polish-American

problems between the two World Wars. L. Musgrove (N.Y.), looked for materials and photographs of the Polish children deported to the Soviet Russia, for her work "Genocide". P. Witkowski (N.Y.), looked for data on Roman Dmowski. S. Friedman (N.Y.), searched for materials on Jews in Lithuania. Z. Bau (N.Y.), searched for data on the activities of the Polish II-nd Corps in Italy. A. Zaleski looked for information on the Polish-Bolshevik War of 1920. J. Kucharski worked on the Byelorussian problems in 1919, and on the Jewish soldiers in the Polish Army in the Middle East in 1943. J. Brodowski (Brooklyn), looked for data on the Polish philatelic questions. Ł. Świątkowska (Columbia University), worked on materials on the Polish Peoples Republic 1944-1950. Dr. R. Buchała of the Documentation and Social Studies Center in Warsaw, searched for data on the Upper Silesia and Vatican problems. Prof. A.G. Duker (Brooklyn College), was interested in materials on the Jewish problems. Jadwiga Chruściel searched for materials for her Master Degree work at the Polish University in England (P.U.N.O.), and had a number of discussions with prof. W. Jędrzejewicz. T. Rachwał from the Multicultural Society, Ontario, Canada, looked for the Polish materials connected with Canada; J. Erdman (N.Y.), studied in the library the auxiliary literature on the World War II German occupation for his book; similarly A. Poleski looked for suitable materials for his forthcoming historical work. A. Ogórski and A. Wroński, both historians from Poland, studied the library collections of the Institute. S. Piaskowski (Albany, N.Y.), specializing in the history of the Polish Navy, searched for the maps of the Polesie area of Poland. Richard Watt (N.J.), a member and friend of the Institute, held many long and detailed sessions with prof. W. Jędrzejewicz, devoted to his book on the history of Poland during the years 1918-1939. Another member, R. Woytak (California), received the Doctor's Degree for his thesis, which had been based to a large degree, on materials found in the Institute. Dr. A. Iwańska (N.Y.), discussed with prof. Jędrzejewicz her article on the Polish and Spanish "emigré" governments. Dr. J. Wołosz from the National Library in Warsaw, was interested in the Polish emigré press and in the exchange of periodicals. Henry S. Wiencek from Time and Life Books, found materials and photographs on the fighting in Poland in September, 1939. The book published by this firm, edited by Robert Wernick, and entitled: "Blitzkrieg", mentioned the assistance of the Institute and published some materials and photographs found in its archives.

Prof. R. C. Lukas was also assisted by the Institute in publishing of his work "The Strange Allies, the USA and Poland, 1941 - 1945". Among other publications, there appeared a book entitled: "East Central and South East Europe. A Handbook of Library and Archival Resources in North America". It includes a large part devoted to the Institute, prepared by its staff.

Additionally, many other scholars, researchers, professors and students, visited the Institute, requesting information or assistance. The list of their names is shown in the Polish part of this Bulletin, at the end of the "Prace Naukowe" (Scholarly Works) heading.

THE ARCHIVES

The archives of the Institute consist of three parts: the General Archive, the Subject Archive and the Personal Archive.

Towards the end of 1977 the General Archive has been catalogued descriptively. It consists of 52 documentary collections, occupying five large cupboards and 23 smaller cabinets. The Subject Archive is catalogued by titles, consists of some 250 positions and occupies two cabinets. The Personal Archive occupies three cabinets, consists of several hundred positions and is being catalogued presently.

The documentary collections included in the General Archive have different historical value and different dimensions, from the Silesian Uprising Archive which occupies two large cupboards, to papers of some individual politicians, requiring merely one drawer of space or less, or from the voluminous "Belvedere Archive" to papers of some typical Polish post-war emigrés.

The year 1977 was mainly devoted to the finishing of the catalogue of General Archive. Incorporated thereto were the previously catalogued collections, which were again reviewed, such as the collection of the Committee of National Defense (K.O.N.), the archive of pre-war Polish Consulate General in New York, and some less voluminous sets. Additionally, some newly acquired materials were also catalogued and incorporated, such as the Leon Orłowski supplementary papers and some others. The catalogue cards show the location of the collection and the number and the contents of the portfolios. Additionally, the "subject cards" of the catalogue show which collection includes material for particular problem.

The Subject Archive, consisting of small sets or of those which have to be steadily supplemented, such as the Polish Government in London, was continuously enlarged during the year 1977.

The Personal Archive also continued to expand. The catalogue of this archive is being prepared with the kind assistance of dr. Walentyna Rudzka.

The high opinion of an impartial American expert about the great historical value of these documentary collections enabled the Institute to receive a substantial subsidy from the Federal Authorities for microfilming purposes. Preparatory work, under the supervision of prof. T. Świętochowski, assisted by J. Machnica, started with the beginning of October, 1977 and already some sets, such as the Weinstein Collection (93 portfolios) and the General Żeligowski Commission on the May 1926 Coup d'Etat Collection (25 portfolios) have been already microfilmed and preserved in protective boxes and folios.

Dr. Anna Mars, who continues to be in charge of the archives of the Institute, published in the "Polish Review" (Vol. XII, 1977, Nr. 4), an article "Americana in the Archives of the Józef Piłsudski Institute of America". It describes the sets of documents connected with the American "Polonia" and with the political, diplomatic and cultural problems of the old, as well as new, Polish-Americans during the II World War and after.

The archives of the Institute were also described by M. Budny in his

historical outline of the Institute, intended for inclusion in the compendium "The Poles in America", edited by dr. Frank Mocha, to appear during 1977. Its delayed publication is expected during 1978.

THE MAP COLLECTION

The map collection of the Institute (over 700 items), increased during 1977 by another 30 items. Majority of new acquisitions was received from the library of the late dr. Jan Fryling, the former president of the Institute (regular and detailed maps, mostly of India and the Far East), and of the late Stanisław Gierat (three detailed maps in the scale of 1:100,000, which the Institute did not have). Also Miss H. Abłamowicz (Los Angeles) donated valuable historical map of Poland and Rev. W. Sojka (Erie, Pa.), a detailed map of Galicia in the scale of 1:600,000. About 20 duplicate maps were sold, the most in demand being the maps of Poland in the scale of 1:300,000. The map collection remained under the care of dr. Tadeusz Siuta.

PHILATELIC COLLECTION

The philatelic collection of the Institute during 1977 was substantially increased by a collection of 784 valuable postcards, published at the beginning and later during the I-st World War in Russia, often on the Polish theme, intended as anti-German or anti-Austrian propaganda. This set was donated by Sergiusz Woyciechowski.

The work continued on the completion, listing and catalogue of the new series of postcards on the Polish theme.

The philatelic collection consists of:

1. Collection of postage stamps with the picture of Marshal Piłsudski and of postcards issued in 1938, on the 25-th anniversary of the march-out of the Polish cadre-company (almost complete set),
2. Over 300 legionnaire stamps, cut out from correspondence or documents,
3. Collection of illustrated legionnaire cards, published by the N.K.N. (Polish National Committee), or by its local offices or regiments. This collection consists of some 300 postcards, catalogued and described, in three large volumes of 100 pages each. Jerzy Kucharski continued to be in charge of the philatelic collection.

COLLECTION OF PHOTOGRAPHS

The collection of photographs is divided into four parts: 1. Countries and cities, 2. Personalities - by names, 3. Subjects, such as education, art, sport, armed forces, etc. and 4. The Piłsudski photographic collection.

During 1977 many private donations were added, such as a large collection of historical photographs of the late Leon Orłowski, the Polish Envoy in Budapest, as well as donations of J. Gozdawa-Gołębiowski, of the

daughter of gen. J. Kruszewski, of Mrs. E. Skowronkova, of W. Styka and others. This collection continued to be supervised by Edward Kleszczyński.

COLLECTION OF FILMS

As a result of the cooperation with the Film Section of the Museum of Modern Art in New York the Institute received a copy of the film on the life and work of Józef Piłsudski, of enormous historical value and probably unique today, covering the period 1905 - 1935. The standing agreement with the Museum enables the Institute to order additional prints of this film at a relatively low cost. Thus the possibility of destruction of this unique historical document of inestimable value was eliminated.

Other films owned by the Institute, such as the one on the Katyn Forest massacre and on the Piłsudski Funeral, have been lent on several occasions to some Polish local organizations. Six films were inspected by the film experts of the YIVO Institute in New York. The collection of films was under the care of Michael Budny.

LIBRARY

As of January 1, 1978, the library of the Institute contained 8,259 catalogued books, an increase during the year 1977 of 462 positions. This does not cover about 100 additional books yet to be catalogued, but not yet incorporated into the library. A separate section of the library - over 3,000 brochures and leaflets, are not catalogued but arranged by subjects and easily available to visitors. The section of periodicals, properly catalogued, reached 1,578 titles, an increase of 8 new titles during 1977.

Uncensored publications appearing in Poland during 1977, of which certain issues have been received, are a new separate part of the library. New library positions are books purchased by, or offered to, the Institute, devoted to the modern history of Poland. Considerable number of books donated to the Institute represents either duplicates or books of no direct interest to our collection. Nevertheless, any and all of such donations, are still of considerable value, as they may be exchanged with other libraries and/or included in the Catalogue of "Books for Sale", a source of additional revenue to the Institute.

The loss of some outstanding friends and collaborators resulted in substantial enrichment of the Institute's collections in several areas. From the estate of the late Vice-president, dr. Alexander Meleń-Korczyński, the Institute received 415 books, 38 periodicals, papers, a magnificent collection of 45 paintings by some of the most prominent Polish painters, as well as additional 32 paintings of lesser painters for sale, antique furniture and carpets. From the estate of the late President, dr. Jan Fryling, the Institute obtained 120 books and some furniture. Among other bequests the most valuable are: 130 books and periodicals from the library of the late Stanisław Gierat; 102 books from the late Józef Gidyński; 10 old books, 38 brochures from the year 1830 and later, photographs, memorabilia and personal papers from the late Leon Orłowski, and others. A

valuable prayerbook of Queen Maria Leszczyńska from the year 1765 was received from the estate of the late Andrzej Namitkiewicz. Two members of the Institute donated large and valuable book collections to our library - Wacław H. Iwanowski (Mass.) 250 books and some 100 brochures, and Roman Dębicki (Florida) 178 books, brochures, historical documents and newspaper clippings. Last but not least, the Kościuszko Foundation in New York transmitted as a deposit to our Institute 248 cassettes of microfilms of the Polish daily newspaper "Nowy Świat" for its entire 50 years of existence in New York, from 1920 until 1970, as well as 63 books and two volumes of the newspaper clippings. The Polish Institute in New York donated 133 brochures and many photographs.

A considerable number of other donations of books, brochures, periodicals, and various documents and memorabilia was received during the year 1977 from members, friends and sympathisers of the Institute. Partial list of their names is shown in the Polish part of this Bulletin under the "Biblioteka" (Library) heading.

The Institute wishes to express the most sincere gratitude and appreciation to all these kind and generous donors. They can be assured that by their selfless gesture they have contributed to the ever greater ability of the Institute to expand its activities and to be of better service to its numerous visitors.

SUBSIDIES

As a result of extensive efforts, the Institute obtained, on October 1, 1977, a subsidy from the American Federal Government agency, the National Endowment for the Humanities in Washington, for conservation and microfilming of the Institute's documentary collections. The amount of this subsidy is \$39,124.00. This sum covers 60% of the planned expenditures, with the remaining 40% to be covered by the Institute, largely by way of the voluntary work of the personnel. Further talks are now in progress with the National Endowment for the Humanities in order to obtain some additional funds for "indirect expenses", connected with this scheme, such as rent, electricity, telephone, etc. The duration of this scheme is 33 months. The overall supervision of the execution of this project has been entrusted to prof. Tadeusz Świętochowski, the Secretary of the Institute, who is primarily responsible for obtaining this subsidy.

During the latter part of 1977, the Institute approached the National Endowment for the Humanities to obtain an additional subsidy for the general purposes of activity. This subsidy requires the applicant to collect monies in the amount three times higher than the actual cash granted by the government agency. In other words, the Institute would have to collect on his own three dollars for each "government" dollar obtainable. All voluntary donors must confirm in writing that their contribution is specifically intended for this subsidy purposes, that is, for the "grant NEH". This additional program is the responsibility of dr. Tadeusz Siuta.

The Alfred Jurzykowski Foundation in New York again granted to the Institute a subsidy of \$4,000.00 in 1977 for the conduct of the Institute's activities.

PUBLICATIONS

Under the auspices and with the substantial financial assistance of the Institute, the first volume of the imposing work "Kronika Życia Józefa Piłsudskiego, 1867 - 1935" (The Chronicle of the Life of Józef Piłsudski, 1867 - 1935), by prof. Waław Jędrzejewicz, was published in the fall of 1977 by the Polish Cultural Foundation in London, England. This first of two volumes, of 544 pages, with 19 photographs, two genealogical tables and a map of Poland, covers the period from 1867 until the end of 1920. The price is \$15.00. The second volume, of approximately similar size, is to appear during 1978.

For technical reasons the publication of the XI-th Volume of the periodical "Niepodległość" (Independence), an official organ of both Piłsudski Institute's in London and New York, was unavoidably delayed. This volume, the first to be prepared by the New York Institute, will include - among others - the following: Piłsudski letters from the years 1898-1904, edited by prof. W. Jędrzejewicz; extracts from memoirs of gen. W. Langner on the last days of the defense of Lwow in September, 1939; an article by a German general F. von Bartha on the Polish Armed Force, of which he was a military instructor in 1917 and 1918; a memorandum by W. Michałowski about his visit with the II Brigade of the Polish Legions, and many other memoirs, reports, book reviews etc.

The Institute also contributed financially towards the publication of the last work by the late Tadeusz Katelbach "The Chief and the Poet" (Piłsudski - Lechoń).

During 1977 a new issue (Nr. 10) of the Institute's Catalogue of books for sale was being prepared.

* * *

All scholarly activities of the Institute, as well as its documentary collections, library and special projects continued to remain under the overall guidance and control of prof. Waław Jędrzejewicz, assisted by dr. Anna Mars, dr. Tadeusz Siuta and prof. Tadeusz Świętochowski, who were in charge of particular segments of the Institute's work. Tadeusz Pawłowicz organized lectures, representing the Institute on various occasions and speaking on its behalf. Irena Wandycz, Zofia Jordanowska and Klara Karpińska contributed considerably to the library and catalogue work and mass mailings of the Institute's bulletins and circulars. The financial, accounting and bookkeeping matters were in the hands of Wiesław Domaniński. Michael Budny continued to be in charge of the bureau and of the administrative matters of the Institute. The Secretariat remained in the hands of Zarema Bau, substituted during the Summer by Wanda Jaeckel.

LECTURES

During the year 1977 the Institute organized the following lectures:

On January 29 - prof. Jan Tomasz Gross from Yale University, a member of the Institute and a prominent representative of the younger generation of Polish sociologists, delivered a lecture on the subject "The political Opposition in Contemporary Poland". Michael Budny was in the chair.

On April 23 - Richard Watt, a prominent industrialist and writer, as well as member and friend of the Institute, spoke on his book "My View of Your Poland", his private version of the history of the independent Poland during the years 1918 - 1939, as seen by an impartial foreign observer; the lecturer was introduced by prof. Wacław Jędrzejewicz, who presided.

On October 21 - Tadeusz Katelbach, an outstanding politician and publicist, member of the Executive Board of the Institute, spoke on the subject "Jan Lechoń on Józef Piłsudski" devoted to his recently published work on the same subject. Tadeusz Pawłowicz was in the chair, prof. Jędrzejewicz introduced the lecturer, with recitations delivered by his daughter, Janina Katelbach. It was the last appearance of Tadeusz Katelbach, whose life was extinguished some three weeks later, among general sorrow.

On December 9 - taking advantage of the visit in this country of Władysław Bartoszewski from Poland, a leading historian, general secretary of the Polish PEN-Club and professor of the Catholic University in Lublin, the Institute organized his lecture on the "Cultural Problems of Poland under the German Occupation, 1939 - 1945". This evening was chaired by Tadeusz Pawłowicz.

These lectures were followed by lively discussions and social receptions.

* * *

In the course of 1977 the Board of Directors of the Institute held six meetings. The Executive Committee, deemed to be in continuous session to take care of current matters, met regularly throughout the year once a week.

At the end of January, 1978, the total membership of the Institute reached 575 persons and organizations, including two honorary members, ten life members, 20 sustaining members, 19 corresponding members and 524 regular members. This represents an increase of 26 members, as compared to the previous year.

The library and the office of the Institute are open Monday through Friday between 10 AM and 3 PM. Photostatic copies of documents may be made on premises upon nominal fee. Microfilms reader is available upon request. A catalogue of books for sale is also available, free of charge, as well as copies of this Bulletin, upon written or telephone request.

PO RAZ PIERWSZY W JĘZYKU ANGIELSKIM
DZIEŁO JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO"YEAR 1920"
("ROK 1920")

Jest to historia pamiętnej bitwy o Warszawę oraz zwycięskiej wojny polsko-bolszewickiej z lat 1919-1920 opracowana przez Naczelnego Wodza Armii Polskiej i uzupełniona angielskim przekładem pracy Marszałka Michała Tuchaczewskiego, wodza wojsk sowieckich, p.t. "Pochód za Wisłę".

—ooo—

Bitwa o Warszawę, wygrana przeszło pół wieku temu przez armię polską, powstrzymała pochód bolszewizmu w głąb Europy i została uznana przez angielskiego męża stanu, Lorda D'Abernon, jako 18-ta decydująca bitwa świata".

Dzieło Marszałka Piłsudskiego jest uzupełnione pełnym opisem tej wojny przez Jego przeciwnika, sowieckiego marszałka Tuchaczewskiego, dzięki czemu czytelnik ma możliwość zapoznania się z pracami obu naczelnych wodzów.

W pięknej oprawie, książka obejmuje 292 strony, 16 fotografii, 27 map (8 kolorowych) oraz 4 tabele, stanowiąc niezwykle interesującą lekturę dla każdego kto pragnie poznać ten epokowy epizod z okresu nowoczesnej historii Polski

Czeki prosimy wystawiać na: Cena z przesyłką \$10.50

PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

WACŁAW JĘDRZEJEWICZ

"KRONIKA ŻYCIA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO"

1867 - 1935

Praca ta obejmuje dwa tomy. Tom I już się ukazał i jest w sprzedaży. Obejmuje on okres lat 1867 - 1920, zawiera 544 strony, szereg fotografii, dwie tablice genealogiczne i mapę Polski.

Do nabycia w Instytucie Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku: 381 Park Ave. South, New York, N.Y. 10016. Cena tomu I-go \$15,-. dla członków Instytutu \$12.50. Obie ceny wraz z przesyłką.

Tom II-gi ukaze się w ciągu roku 1978.

TADEUSZ KATELBACH

"O Zjednoczenie i Legalizm". Ostatni akt życia publicznego Kazimierza Sosnkowskiego. 328 stron. Cena \$ 11.50 plus koszt przesyłki.

Załączam czek na \$ jako ofiara na cel subsydium
rządowego

składka członkowska

Osoby pragnące zapisać się na członka rzeczywistego Instytutu proszone są
o wypełnienie deklaracji jak niżej:

Niniejszym zgłaszam chęć zapisania się na członka rzeczywistego Instytutu Józefa Piłsudskiego
w Ameryce. Jednocześnie załączam czek (money order) na sumę \$12.00 tytułem rocznej składki
członkowskiej (Organizacje \$25.00, Studenci \$6.00)

Imię i Nazwisko (czytelnie)

Dokładny adres
(ulica)

.....
(miejscowość) (stan) (Zip code)

.....
(data) (podpis)

Czek lub Money Order należy wystawiać na: PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

I enclose a check for \$ as donation for government
subsidy

membership fee

Persons wishing to apply for regular membership of the Institute are
requested to fill up the following declaration:

I hereby apply for regular membership of the Józef Piłsudski Institute of America. I enclose a check
(money order) in the amount of \$12.00 as my annual membership fee (Organization \$25.00,
Students \$6.00)

Name and Surname (legibly)

Exact address
(street)

.....
(city or town) (state) (Zip code)

.....
(date) (signature)

Please make check or money order payable to: PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

